

Lipa 2-2013

Vereniging Vrienden van Slovenië
Zdrúženje prijateljev Slovenije

p/a Margrietstraat 1

4566 AN Heikant

v tej številki - inhoud

**NOVI ČLAN ODBOR NIEUW
BESTUURSLID** : Uroš Malnaršič

**VSEGA ŠE PREVEČ, LE ČASA
PREMALO:** intervju z gospo Resi
Aretz Videc
*VAN ALLES TE VEEL , ALLEEN TIJD
TE KORT-* interviewmet mevr. Resi
Aretz Videc

**NAGRADA PREVAJALCU
KOVAČIČEVH PRIŠLEKOV
DE VERTALER SCHUYT
ONTVANGT PRIJS**

**MLADI OPERNI UP OSTAJA NA
NIZOZEMSKEM
NEDERLAND EEN JONG
MUZIKAAL TALENT RIJKER**

**SLOVENSKE PESMI- SLOVEENSE
LIEDEREN**

KURENT

**MALČKI NA NIZOZEMSKEM
KLEINTJES IN NEDERLAND**

MALO ZA SMEH

Spoštovani bralci in bralke,

v rokah imate novo številko
glasila Lipa.

Naš kurent ima že polne roke
dela. Kjerkoli se pojavi, pade v
oči in vsak se rad slika z njim.
Kot najbrž že veste imamo
novega veleposlanika,
pozdravljamo nj.eksc. Roman
Kirm in mu želimo uspešno delo.
Levji delež člankov je napisala
Metka Dijkstra Murko, hvala lepa
za trud.

Želimo vam se lepe praznike in
veliko sreče, uspeha, zdravja in
zadovoljstva v novem letu.

Geachte lezers,

*Onze kurent heeft het druk! Waar
hij ook komt, hij steelt de show
en iedereen wilt met hem op de
foto.*

*Zoals jullie waarschijnlijk al
weten, is Z.E. Roman Kirm per
september ambassadeur van
Slovenië in Nederland. We
wensen hem veel succes met zijn
werk.*

*Dank aan Metka Dijkstra Murko,
die weer de meeste stukjes heeft
geschreven.*

*Wij wensen jullie nog fijne
feestdagen en veel geluk,
succes, gezondheid en
tevredenheid in 2014.*

Mojca Nodelijk Guštin

Novi član odbora se predstavi- nieuw bestuurslid stelt zich voor.

Ime mi je Uroš Malnaršič, star sem 32 let, prihajam iz okolice Postojne, na Nizozemskem pa že dobrih 5 let živim v Amsterdamu. Sem sveže poročen s slovensko sopranistko Vido Matičič Malnaršič, zaradi katere sem se tudi znašel na Nizozemskem. Po izobrazbi ekonomist, sicer pa zaposlen kot analitik pri podružnici ameriškega podjetja, ki proizvaja in prodaja lastno računalniško programsko opremo. Za Združenje prijateljev Slovenije na Nizozemskem sva izvedela od Brede Sikkens Turšič in od najine prve udeležbe na enem izmed dogodkov Združenja z veseljem aktivno sodelujeva kot nastopajoča, so-organizatorja in so-izvajalca dogodkov. K sodelovanju v odboru Združenja sta me povabili Mojca Nodelijk Guštin in Metka Dijkstra Murko. V Združenju poleg naštetega na redni osnovi skrbim tudi za spletno stran ter Facebook stran Združenja.

Mijn naam is Uroš Malnaršič, 32 jaar oud. Ik kom uit omgeving van Postojna en ik woon nu 5 jaar in Amsterdam. Ik ben pas getrouwd met sopraan Vida Matičič Malnaršič. Zij is de reden van mijn komst naar Nederland. Van beroep ben ik economisch analist, ik werk als analist bij een Nederlandse vestiging van een Amerikaans bedrijf dat zich richt op computer software.

Ik ben via Breda Sikkens Turšič in contact gekomen met de Vereniging en sinds het eersbezoek aan een van de bijeenkomsten van de vereniging zijn Vida en ik met veel plezier actief betrokken - als deelnemer, co-organisator of co-uitvoerder van de bijeenkomsten. Mojca en Metka hebben me uitgenodigd om in het bestuur van de vereniging plaats te nemen. Als bestuurslid ben ik voornamelijk verantwoordelijk voor de website van de vereniging. Ook verzorg ik het contact met andere Slovenen in Nederland, via de speciale groepen op Facebook.

Vidi in Urošu čestitamo in jima želimo veliko sreče na skupni poti.

We feliciteren Vida en Uroš met hun huwelijk en wensen ze hun alle beste.

Vsega se preveč, le časa premalo!

Metka Dijkstra Murko

Pogled stoletje nazaj

Resi Aretz Videc (foto K.Dijkstra)

Prijazen nasmeh, lepa beseda in potica na mizi: tako topel sprejem doživimo pri marsikateri mami kjerkoli v Sloveniji. Lepa slovenska hiška, katere vrata nam je odprla Theresia Aretz-Videc, pa vendarle stoji daleč od domovine. V nizozemskem Limburgu nam je skoraj že 99-letna gospodinja želela opisati življensko pot svojega očeta in je bila – skromno, prav po slovensko – v zadregi, ko nas je se bolj zanimala njena zgodba. Ker pa je njeno skoraj že stoletje dolgo življenje tesno prepleteno z usodami njenih staršev, starih staršev in seveda sedaj že nove generacije tukajšnjih rojakov, smo slišali zanimivo družinsko

zgodbo, ki bi si jo še kak romanopisec težko izmislil...

Pri Videcih v Mali Brezi pri Laškem je bilo, kot povsod na prelomu 20. stoletja, veliko otrok. Ko se je kot enajsta rodila najmlajša sestra, se je najstarejši, takrat 26-letni Jože, leta 1908 odpravil po svetu. Delo je našel v nemških rudnikih. V Essnu je srečal rojakinjo Marijo Udovič, s katero sta se poročila 1913. leta. Na začetku 1. svetovne vojne, dva meseca pred rojstvom prvega otroka, so ga vpoklicali v avstrijsko vojsko in ga poslali na rusko fronto. Kot že več Slovencev pred njim, je bil ujet in so ga Rusi poslali na prisilno delo v rudnik. Iz današnjega Uzbekistana mu je uspelo pobegniti in se je dobesedno peš vrnil v Nemčijo, kjer je prvič videl svojo že skoraj štiriletno hčerkico Resi. O pobegu ga ni veliko slišala pripovedovati, rad pa je povedal kakšno o tovarištvu med ujetniki. Kmalu po vrnitvi se je na Dunaju moral zagovarjati zaradi obtožbe, da je dezertiral, pa se mu je tudi od tam posrečilo srečno vrniti k svoji družinici.

Iz Nemčije na Nizozemsko

Naslednja njihova 'postaja' je bil leta 1919 čez mejo na Nizozemsko, kjer je oče kot izkušen rudar v limburgskih rudnikih našel službo kot rudarski nadzornik. Leta 1920 se je rodil brat Karl. V časih nemške 'superinflacije'

so lahko z nizozemskimi guldni kupili večstanovanjsko hišo prek meje v Lunenu in se je mati, skupaj s staro mamo in z obema otrokoma, preselila nazaj v Nemčijo. Tam je oddajala stanovanja in skrbela za njihovo vzdrževanje, oče pa jih je po težkem šestdnevnem 'šihitu' v rudniku obiskoval ob koncu tedna. „Pri kosilu je zadremal že med juho!“ se njegove utrujenosti spomni Resi.

Leta 1924 so dobili stanovanje v novo rudarskem naselju 'Schuttersveld' v nizozemskem Brunssumu. Očetovo že načeto zdravje se je slabšalo, po težkih letih zlasti v ruskih rudnikih je dobil astmo. Tudi trimesečno zdravljenje v Sloveniji ni prineslo olajšanja. Tako so ga konec dvajsetih let invalidsko upokojili. Takrat so kupili kos zemlje v bližnjem Landgrafu, na kateri so počasi gradili hišo. Okolico, spet kasneje so dokupili se sosednjo parcelo, je oče lastnoročno počasi predelal v pravi 'zeleni raj'. Poleg vrta in sadovnjaka so imeli kokoši, čebelnjak, oče je takoj posadil orehovo drevo, da so bili orehi za potico. Poleg tega je prideloval ribezevo vino in je doma in znancem pomagal 'koliniti'. Teta Resi se spomni otožnih melodij, ki jih je oče pogosto igral na harmoniko. Po upokojitvi je našel čas za druženje z rojaki in za dejavno sodelovanje v njihovem društvu 'Sv. Barbare'.

Zaradi rudarstva je bil Limburg tistega časa zbirališče vseh mogočih narodnosti: Poljakov, Čehov, Italijanov, Nemcev itd. Kljub različni govoricam so jih je povezovala katoliška vera in skupne vrednote: trdo delo, solidarnost med seboj in tudi glasba. Med to mešanico se je znašlo tudi nekaj sto Slovencev, ki so se zbirali v okviru več društev Sv. Barbare, zavetnice rudarjev. Poleg slovenskih maš so se družili ob različnih praznovanjih. Teta Resi se spomni, da je bilo na njihovi 'trgatvah' še več tujcev kot Slovencev. Ljudje tam okoli so in še znajo ceniti prisrčno družabnost in slovensko glasbo.

Poroka s 'tujcem'

Tako je potem tudi nanese, da se je Resi Videc leta 1940 poročila z Nizozemcem Nicom Aretzem, bratom prijateljice Käthe. Za takratne razmere in za obojne starše poroka s 'tujcem' menda ni pomenila kake večje ovire. Nico pa se je vendarle moral kar potruditi, da ga je Resi marala in je po treh letih 'hoje' privolila v poroko. Zaradi te se je morala – prvič v življenju - odpraviti v takrat še Kraljevino Jugoslavijo: po dokumente v Celje! Po drugi svetovni vojni je s seboj popeljala Nica, ki je, navdušen nad sprejemom in deželo, vzkliknil: „To pa ne bo zadnjič!“.

Tako se je tudi zgodilo. Še prej pa se jima je leta 1942 rodil sin Martin, ki mu je dve leti kasneje sledil Jos. Leta 1946 rojen Karl je dopolnil komaj pet let. Ata Nico je bil kovač/klepar in je delal na dnevnem kopu, kar je bilo manj težko delo in je pomenilo tudi manj zaslužka. Mlada družina je

stanovala v zgornjem nadstropju domače hiše. Za mlado gospodinjno je to pomenilo veliko težke nošnje po strmih stopnicah in drugega takrat tako težkega gospodinjanskega dela.

Veliko hudega v kratkem času

Leta druge svetovne vojne so bila tudi tod težka. V neposredni okolici domačije so treskale granate protizračne obrambe, pri tem je bilo ubitih več sosedov. Življenjske potrebščine so bile na bone in si je bilo treba pomagati na vse mogoče načine. Tiha priča iznadljivosti tistega časa so lepe vaze in vrčki, ki jih je Nico 'sklepal' iz granatnih ostankov in so bili kasneje priljubljen spominek zlasti za ameriške vojake. Par jih ponosna teta Resi rada pokaže svojim obiskovalcem.

Po vojni, leta 1948 so se 'ta mladi' preselili v bližnji Waubach, kjer so začeli graditi hišo. Parcelo so stežka očistili kamenja in pogozditve, tega se sin Martin dobro spomni, saj moral krepko pomagati. Po odhodu brata Karla v Ameriko pa se je Resina družina vrnila k staršem. V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja so se začeli nizati žalostni dogodki: najprej ji je leta 1971 umrl oče Jože, od 1974. leta je Resi vdova. Leta 1976 je v Ameriki umrl edini brat, njuna mati pa 1977. leta. Sicer zelo optimistična in vedno nasmejana teta Resi vzdihne: „Veliko hudega v kratkem času!“

Slovenska dediščina

Po smrti starih staršev je domačijo prevzel Jos, ki je bil kot že stari oče pred njim navdušen harmonikar. Do svoje prerane smrti leta 2001 je bil pravi 'slovenski aktivist'. Med drugim je bil med ustanovitelji 'Komiteja za priznanje Slovenije leta 1991', ki se je kasneje preoblikoval v današnje 'Združenje prijateljev Slovenije'. Najbolj se ga tod okoli spomnijo kot gonilne sile pri slovenski folklorni skupini *Nizozemska*.

Pri 'Združenju prijateljev Slovenije' je na njegovo mesto je stopil nečak Maurice, Martinov sin, ki je bil leta dejaven v njegovem odboru. Prav njega je stara mama Resi naučila peči potico! Odkar ima družino, ima manj časa za organiziranje prireditev in društveno delo, se pa vsako leto vrača v Slovenijo na počitnice. Zadnja leta se jim na poti rada pridruži stara mama, ki je prej potovala z vlakom ali letalom.

V letih po 2. svetovni vojni so bili za obisk domovine poleti organizirani vlaki, ki jih je ob prihodu v Ljubljano pričakala celo godba na pihala. Na počitnice na Nizozemsko pa so povabili vojne sirote iz Slovenije. Pri Aretz-Vidcih so gostili takrat malega Antona Petka, s katerim so se kasneje še srečali v Laškem.

Vezi z domovino

Zaradi okoliščin je mala Resi s starši govorila po nemško, oče in mati pa med seboj slovensko, še posebno o zadevah, ki niso bile za otroška ušesa. Veliko je bilo potem presenečenje, ko jima je lepega dne hči začela odgovarjati po slovensko. Njena slovenščina je tekoča, lepa izgovorjava rahlo narečno obarvana, besedanjak pa sodoben, kar je 'zasluga' njenih pogostih stikov s sorodniki v Sloveniji. Odkar jih je leta 1971 obiskala s sinom Martinom in snaho Myro, se teta Resi v Laško vrača čedalje bolj pogosto. Tako se redno srečajo s sestričnimi in bratranci iz njene generacije: na začetku jih je bilo dvanajst, sedaj jih je še sedem. Radi poklepetajo po slovensko, tudi po telefonu, kar je najboljša vaja za njeno tekočo slovenščino. V vseh teh letih spoznava tudi znamenitosti 'stare domovine'. Z bratrancem Matthiasom, ki je prav tako živel na Nizozemskem, jo je povezovala ljubezen do slovenskih gora. Tako sta njen 65. rojstni dan skupaj praznovala na Triglavu!

Videci so prave slovenske korenine: oče je kljub načetemu zdravju doživel 89 let, tudi mati in stari starši so doživeli lepo starost. Teta Resi je zelo vitalna in dejavna. V bungalovu, ki so ji ga postavili za hišo, navdušeno pokaže že skoraj sto let stare razglednice. Znamke na njih razkrivajo imena sedaj že izginulih dežel, katerih državljanica je bila od leta 1914 naprej. Kje je po njenem mnenju najlepše? „Povsod je nekaj lepega – če le prav gledaš!“ In kaj se je največ spremenilo v vseh teh letih? Teta Resi pomisli in povzame vse politične, tehnične in še kakšne 'revolucije' v odločno ugotovitev: „Prej je bilo vsega manj, sedaj je pa vsega zadosti in še preveč. Le časa ne!“

Za potomce je ta zgodba delno že opisana v dveh obsežnih, s fotografijami bogato ilustriranih družinskih kronikah. Vzporedno z življenjsko zgodbo Jožeta Vidca spoznavamo usodo njegovega brata Matije (Matijasa), ki mu je sledil v Nemčijo. Leta 1915 je padel na ruski fronti. Zapustil je ženo Marijo s tremi malimi otroki, ki se je leta kasneje po poroki z rojakom Jakobom Lampretom tudi iz Nemčije preselila v Limburg. Najstarejši, po očetu poimenovani sin Matthias, je bil primoran zapustiti šolo in iti v uk za pleskarja. Kasneje je postavil uspešno podjetje in je lahko vseh njegovih šest otrok študiralo. Med njimi je Marie-Louise Bemelmans-Videc, ki nas je prijazno pospremila k svoji teti Resi.

Van alles te veel, alleen tijd te kort

Metka Dijkstra Murko

Terugblik op bijna een eeuw geschiedenis

Een vriendelijke glimlach, een mooi welkomstwoord en potica op tafel: zo een warme ontvangst maken wij wel vaker mee overal in Slovenië. Alleen staat deze keer dat gastvrije Sloveense huisje, waarvan de deur geopend werd door Theresia Aretz-Videc ver van het vaderland. In het Nederlandse Limburg heeft de bijna 99-jarige vrouw des huizes ingewilligd om ons het levensverhaal van haar vader te vertellen. En werd – helemaal op z'n Sloveens – verlegen, omdat wij nog meer in haar verhaal geïnteresseerd bleken. Maar omdat haar al bijna een eeuw lange leven toch nauw is verbonden met het lot van haar ouders, grootouders en natuurlijk met de nieuwe generatie van andere Slovenen hier, kregen wij een interessante familiegeschiedenis te horen die ook een romanschrijver niet zo maar zou kunnen verzinnen...

Zoals vrijwel overal tijdens de overgang naar de 20e eeuw waren er bij de familie Videc in Mala Breza bij Laško een heleboel kinderen. Bij de geboorte van de elfde, het jongste zusje, ging in 1908 de oudste, de toen 26-jarige Jože (Jožef), de wereld in. Hij vond werk in de Duitse mijnen. In Essen ontmoette hij de Sloveense Marija Udovič en trouwde met haar in 1913. Aan het begin van de 1-ste wereldoorlog moest hij met het Oostenrijkse leger naar het Russische front. Zoals meerdere Slovenen werd hij gevangen genomen en werd hij te werk gesteld in een mijn. Het is hem gelukt te vluchten en hij kwam letterlijk aanlopen uit het huidige Oezbekistan. Terug in Essen zag hij toen voor het eerst zijn inmiddels 4-jarig dochtertje Resi. Over de vlucht en gevangenschap hoorde ze hem ook later niet veel, wel vertelde hij soms over de overweldigende kameraadschap tussen de gevangenen. Na de terugkeer moest hij zich in Wenen nog verantwoorden wegens de aanklacht dat hij gedeserteerd zou zijn, maar ook daar vandaan keerde hij gelukkig terug bij zijn gezinnetje.

Uit Duitsland naar Nederland

Hun volgende 'stop' was in 1919 over de grens in het Nederlandse Limburg. Als ervaren mijnwerker kon de vader als mijnopzichter aan de slag in de Limburgse steenkoolmijnen. In 1920 werd zoontje Karl geboren. In de tijden van de Duitse 'hyperinflatie' konden ze met Nederlandse guldens een huis kopen over de grens in Lunen. Zo ging de moeder samen met haar moeder en met beide kinderen terug naar Duitsland om huizen te verhuren. De vader bezocht hen elk weekend na

de zware zesdaagse werkweek: "Al bij de soep viel hij in slaap!" herinnert Resi zich zijn vermoeidheid.

In 1924 konden ze, terug in Nederland, een huis in 'Schuttersveld', de nieuwbouwwijk voor de mijnwerkers in Brunssum, betrekken. Vaders toch al zwakke gezondheid ging achteruit, als gevolg van de jaren in de Russische mijnen had hij last van astma. Om bij te komen verbleef hij drie maanden op ziekteverlof in Slovenië, maar ook de goede berglucht bracht weinig verlichting. Eind dertiger jaren werd hij gepensioneerd en toen hebben ze een stukje grond gekocht in het nabije Landgraaf. Hier hebben ze langzaam een huis gebouwd. De omgeving, waar weer later ook nog het naastgelegen grondstuk erbij werd gekocht, heeft vader in een ware groene oase veranderd. Naast de grote moestuin en fruitgaard hield hij kippen en bijen. Gauw heeft hij een walnotenboom gepland, zodat ze walnoten voor potica hadden. Voor het maken van de huiswijn werden aalbessen verbouwd, thuis en bij de vrienden hielp hij bij het slachten van het vee. Tante Resi weet nog hoe melancholisch de liederen klonken die hij op zijn accordeon vaak speelde. Na de pensionering had hij eindelijk ook tijd voor de ontmoetingen in de Sloveense gemeenschap en voor de actieve medewerking in hun 'St. Barbara' -vereniging.

Het werk in de mijnen heeft in Limburg in die tijd veel verschillende nationaliteiten verenigd: Polen, Tsjechen, Italianen, Duitsers enz. Ondanks verschillende talen waren ze verbonden door het katholiek geloof en de gezamenlijke waarden: hard werken, solidariteit onder elkaar en ook door de muziek. Bij deze mengelmoes der volkeren hebben zich er een paar honderd Slovenen gevoegd. Hun verenigingsleven speelde zich af in meerdere verenigingen van 'St. Barbara', de patroonheilige van de mijnwerkers. Naast de Sloveense missen kwamen ze bij diverse feestelijke gelegenheden bij elkaar. En volgens tante Resi waren bij het 'wijnoogst'-feest haast meer 'vreemdelingen' dan Slovenen. De mensen in deze contreien wisten altijd al en kunnen nog steeds de oprechte gezelligheid en de Sloveense muziek op waarde te schatten.

Getrouwd met een 'vreemdeling'

Zo kwam het dan ook dat Resi Videc in 1940 met de Nederlander Nico Aretz is getrouwd. Hij was de broer van haar vriendinnetje Käthe. Voor toenmalige begrippen en voor de wederzijdse ouders gaf het huwelijk met 'een vreemdeling' geen probleem. Nico moest eerst toch wat moeite doen voordat Resi hem zag staan en na drie jaar verkering 'ja' wilde zeggen. Hiervoor moest ze wel – voor het eerst in haar leven – naar het toenmalige Koninkrijk Joegoslavië, om de papieren in Celje te halen. Na de 2^e wereldoorlog nam ze dan ook Nico mee. Enthousiast over de

warme ontvangst en over het land wist hij meteen: "Dat is zeker niet de laatste keer!"

Zo geschiedde het ook. Maar eerst werd in 1942 zoon Martin geboren, twee jaar later gevolgd door zoon Jos. De in 1946 geboren Karelkje werd maar 5 jaar. Vader Nico was smid en hij werkte in de dagbouw. Dat betekende wat minder zwaar werk en ook wat meer salaris. Het jonge gezin woonde in, op de eerste verdieping van het ouderlijk huis. Voor de jonge huisvrouw betekende dat veel gesjouw en al het andere toen nog zo zware huishoudelijke werk.

Veel leed in een korte tijd

De oorlogsjaren waren ook hier zwaar. In de buurt van hun huis kwamen meerdere granaten terecht, enkele burens kwamen hierbij om. Alles was op de bon en iedereen moest zien hoe ze aan de levensbenodigdheden kwamen. Een stille getuige van de vindingrijkheid uit die tijd zijn de mooie vaasjes, die Nico uit de granaathulzen heeft gesmeed. Ze waren een gewild souvenir bij de hier gestationeerde Amerikaanse soldaten. Een paar daarvan kan tante Resi nog aan haar bezoek laten zien.

Na de oorlog wilde het jonge gezinnetje een eigen huis bouwen, hiervoor hadden ze al een stuk grond gekocht in Waubach waarnaar ze in 1948 verhuisden. Resi's broer Karl emigreerde naar Amerika, zo keerde Resi met haar gezin terug naar ouderlijk huis. In de 70er jaren van de vorige eeuw speelde zich een reeks van verdrietige gebeurtenissen af: eerst stierf in 1971 grootvader Jože, sinds 1974 is tante Resi weduwe. In 1976 verloor ze haar enige broer, hun moeder overleed in 1977. De anders zo opgewekte en goedlachse tante Resi zegt stil: "Veel leed in een korte tijd!"

Sloveense erfenis

Na de dood van de grootouders nam zoon Jos het roer over op de familiegoed. Zoals zijn grootvader was hij een enthousiast en begenadigd accordeonist. Tot zijn te vroege overlijden in 2001 was hij een regelrechte 'Sloveense activist'. Zo was hij in 1991 onder de oprichters van de 'Comité voor de erkenning van Slovenië', dat later omgezet is in de 'Vereniging Vrienden van Slovenië'. Hij was een drijvende kracht achter De *Slovenska Folklorna Skupina Nizozemska*. Neef Maurice, zoon van zijn broer Martin, trad in zijn voetstappen in de Vereniging Vrienden van Slovenië. Maurice heeft trouwens van oma Resi geleerd hoe je potica moet maken! Met een jong gezin heeft Maurice nu minder tijd voor het verenigingswerk, wel gaat hij elk jaar op vakantie naar Slovenië. De laatste jaren rijdt grootmoeder liever met hem mee in plaats van met de trein of met het vliegtuig.

Vroeger ging een hele groep Slovenen uit deze streek met een speciale trein naar Ljubljana, waar ze opgewacht werden met de fanfare. Hierna ging iedereen op familiebezoek en na twee weken weer terug. In de jaren na de 2e wereldoorlog hebben ze Sloveense oorlogswezen uitgenodigd op vakantie naar Limburg. Bij de familie Videc vingen ze kleine Anton Petek op, hem hebben ze jaren later in Laško ontmoet.

Door omstandigheden sprak de kleine Resi met haar vader en moeder gewoon Duits. De ouders onder elkaar spraken Sloveens, zeker over de zaken die niet voor de kinderoortjes waren bestemd. Groot was dan ook de verrassing toen op een mooie dag het dochtertje opeens antwoord gaf in het Sloveens!

Het Sloveens van tante Resi is vloeiend, de mooie uitspraak klinkt naar de streek waar haar familie vandaan komt. De vocabulaire is modern, daar zorgt het nauwe contact met haar Sloveense familie wel voor. Nadat ze in 1971 samen met zoon Martin en schoondochter Myra in Slovenië is geweest, kwam ze steeds vaker naar Laško. Met de neven en nichten uit haar generatie houden ze regelmatig reünie. Ze zijn met z'n twaalf begonnen, nu zijn ze met z'n zevenen nog over. Graag praten ze bij, ook telefonisch – dat is de beste taal oefening die er is! In al die jaren bezocht ze ook bezienswaardigheden van Slovenië. Met haar, ook uit Nederland afkomstige neef Matthias (zie het kadertje) verbond haar liefde voor de Sloveense bergen, zo heeft ze haar 65-verjaardag samen met hem op Triglav gevierd!

De Videc's zijn echte 'slovenske korenine' (in de zin 'zijn van een oersterk geslacht'): ondanks de door al de ontberingen en het zware werk aangetaste gezondheid is vader Jože 89 jaar geworden. Ook de moeder en de grootouders hebben een mooie leeftijd bereikt. Tante Resi is zeer vitaal en ondernemend. In de bungalow, die voor haar achter het huis is gebouwd, laat ze ons 100 jaar oude postkaarten zien. De postzegels hierop getuigen van al de lang verdwenen landen, waarvan ze staatsburger was vanaf 1914. Ook heeft ze veel gereisd. Waar is het volgens haar het mooist? "Overal is het mooi, je moet het wel zien!" En wat is er het meest veranderd in al deze jaren? Tante Resi denkt even na en vat alle politieke, technische en andere 'revoluties' samen: 'Vroeger was er van alles minder, nu is er van alles genoeg en nog te veel. Alleen van de tijd niet!'"

Voor de nazaten zijn de verhalen grotendeels al beschreven in twee uitgebreide familiechronieken. Parallel aan het levensverhaal van Jože (Josip) Videc leren wij de levensloop van zijn jongere broeder Matija (Matthias) kennen, die hem gevolgd is naar Duitsland. In 1915 is hij gesneuveld aan het Russische front, achterlatend zijn jonge vrouw Marija en drie kleine kinderen. Zijn weduwe is later getrouwd met de landsman Jakob Lampret en ook zij zijn later uit Duitsland verhuisd naar Zuid-Limburg.

De oudste zoon, de naar zijn vader vernoemde Matthias, moest zijn studiedromen opgeven en in de leer gaan bij de plaatselijke schilder. Al gauw kon hij diens bedrijf overnemen en kon hij later zijn zes kinderen wel laten studeren. Onder hen is dr. Marie-Louise Bemelmans-Videc, die ons vriendelijkst begeleidde op het bezoek bij haar tante Resi.

Resi Aretz - Videc met Marie Louise Bemelmans Videc (foto K.Dijkstra)

Nagrada prevajalcu Kovačičevih Prišlekov

Metka Dijkstra Murko, revija *Moja Slovenija*

Roel Schuyt (foto: Keimpe Dijkstra)

Kaj berejo Nizozemci? Poleg množice periodičnih publikacij je ponudba knjig ogromna, več kot 40.000 novih naslovov izdajo vsako leto. Tudi po zaslugi prevajalca Roela Schuyta se med novostmi zadnja leta pojavljajo dela slovenskih avtorjev. Za *De nieuwkomers* – prevod prvega dela Kovačičevih Prišlekov - je lani prejel prestižno nagrado Aleida Schotpreis. Konec letošnjega leta pričakujemo izid tretjega dela te slovenske monumentalne trilogije. Kako je zašel med prevajalce in začel prevajati iz slovenščine? O tem je tekel pogovor z g. Schuytom v Leidnu, kjer živi in dela zadnjih nekaj let.

Zanimanje za jezik in glasbo

Že kot gimnazijca so našega sogovornika najbolj zanimali jeziki. Poleg materinščine so na nizozemskih srednjih šolah že od nekdaj obvezne angleščina, francoščina in nemščina, na gimnazijah pa še latinščina in starogrščina. Prav slednji sta bili na Spinoza Lyceum v Amsterdamu najljubša predmeta mladega Roela. Pritegnila ga je predvsem mešanica napetih antičnih zgodb in kompleksne slovnice, zaradi katere je prevajanje besedil spominjalo na eno samo veliko sestavljanjo. Študija slavistike in slovanskih književnosti se je lotil po svojem dolgem potovanju po deželah balkanskega polotoka. S prijateljico sta leta 1966 iz Trsta svojo pot v nekdanjo Jugoslavijo začela z ladjo v Koper, potem pa z avtostopom nadaljevala prek Ljubljane v Zagreb, pa v Beograd. Od tam ju je pot vodila se v Sarajevo in končno na Ohrid. Že pred potovanjem se je navduševal nad »balkansko« glasbo, ki jo je pozneje spoznaval »v živo«. Še dandanes vodi pevsko skupino in sodeluje v orkestru, ki igra predvsem romunske narodne pesmi in ples. Na Univerzi v Amsterdamu je kot glavni predmet študiral ruski jezik,

potem pa se je odločil še za srbohrvaščino in bolgarščino. S cirilico ni imel težav, najbolj so ga zanimale povezave med vsemi temi jeziki, njihova podobnost in seveda prav nasprotja, po katerih se razlikujejo: »K sreči smo imeli na voljo kvalitetno študijsko gradivo, med drugim učbenik Serbokroatisch in hundert Lektionen avtorja A. Schmausa beogradske založbe Prosveta. Že takrat se je najraje ukvarjal z analizami različnih besedil in njihovega pomena. Kako zahteven je bil študij, pove dejstvo, da ga je začelo 60 študentov, na koncu pa jih je ostalo kakih 19, ki so se končno »porazgubili« po vseh mogočih poklicih. Čeprav ga predavanje ni mikalo, je Roel ostal na Univerzi, kjer je diplomiral tudi s področja etnične glasbe, s specializacijo za balkansko glasbo seveda.

Prevajanje iz »eksotičnih« jezikov

Že med študijem je med počitniško prakso v antikvariatu v Lochmu katalogiziral znanstveno literaturo v ruščini, naslove znanstvenih publikacij je prevajal v angleščino. Po diplomi je na Univerzi v Amsterdamu predaval cerkveno slovanščino in staro ruščino, pri katerih je najti osnove ostalih slovanskih jezikov.

S prevajanjem se je resneje začel ukvarjati v začetku osemdesetih let, ko ga je k sodelovanju povabila Lela Zečkovič. Začel je prevajati krajša besedila iz literarnega glasila Most, potem pa dela Danila Kisa, srbskega pesnika Vaska Popa in tako naprej. Prek Lele je prišel v stik z Dubravko Ugrešič, za katero je prevajal kolumne, ki jih je pisala za tukajšnji tednik Vrij Nederland in dnevnik NRC in so kasneje izšle tudi v knjižni izdaji. Ves pogovor v Leidnu se je v bistvu vrtel okoli imen priznanih avtorjev in prevodov njihovih del, na tem mestu jih ni mogoče vseh naštetih. Največ truda je za Roela Schuytu do zdaj zahtevalo prevajanje iz albanščine. Okoli 1995. leta je založba Van Gennepe iskala prevajalca za dela znanega albanskega pisatelja Ismaila Kadare, pa so dobili iz prevajalskih krogov naslednji nasvet: »Obrnite se na Roela – če že ne razume albansko, se bo tega gotovo naučil!« Rečeno – storjeno, v kratkem času se je naučil osnov albanščine, ki sicer ni slovanski jezik, in se s pomočjo francoskega lotil prevoda v nizozemščino. Postal je stalni prevajalec Kadare in drugih albanskih avtorjev!

Srečanje s slovenščino

Kot pri albanščini je nekaj prej šlo tudi pri slovenščini, ko je založba Wereldbibliotheek iskala prevajalca za Severni sij. Jančarjevo knjigo je za avstrijsko založbo Wieser odlično prevedel Klaus Dettlef Olof, po branju tega prevoda je založnik odločil, da je knjigo treba prevesti tudi v nizozemščino. Tako se je naš sogovornik lotil svojega prvega prevoda iz slovenskega jezika. Nekako polovico je razumel takoj, ostalo je z obilico raziskovanja in s pomočjo nemškega prevoda »prelil« v nizozemski jezik. In to tako dobro, da poznavalci slovenskega izvirnika pri branju prevoda

kar »slutijo« Jančarjeve stavke!

Poleg obvladanja jezikov in prevajalske tehnike se temu in drugim Schuytovim prevodom pozna njegovo izredno zanimanje za ta košček Evrope, za njegovo zgodovino in kulturo. S prefinjenim občutkom za vzdušje, ki ga ustvarja avtor, mu uspe dobesedno ubrati »pravo struno«, da zgodba »izzveni« kot v izvirniku. Kajti bolj kot o »matematičnih zakonitostih« katerekoli slovnice ta ljubitelj glasbe raje govori o »... ritmu besedila, ki ga je treba 'ujeti' tudi v prevodu!« Slovenski jezik ima sicer veliko posebnosti, pa mu te kot poznavalcu starocerkvene slovanščine niso bile tako tuje.

Naslednji prevod iz slovenščine je bil leto kasneje Jančarjev Galjot – z opisom čisto drugih časov, pa spet iskren vzdih: »Čudovita knjiga!« Pred dvema letoma je na kulturni prireditvi v Haagu prvič pisatelja tudi osebno srečal. Nekateri avtorji so pač posebneži, po Schuytovih besedah je bilo srečanje z Jančarjem izredno prijetno, tudi, »ker je tako prijazen!« Kasneje je prebral se Jančarjevo Posmehljivo poželenje, Zvonjenje v glavi pa ga je prevzelo z doživetim opisom vzdušja v zaporih rajne Jugoslavije.

Spoznavanje Slovenije

Zaradi tega je po njegovih besedah velika škoda, da je zanimanje za vrhunska dela iz manjših književnosti in jezikov omejeno bolj na poznavalce. Prevajanje takih del je vse prej kot donosno, k sreči pa se najdejo založbe, ki vendarle odkrivajo te mojstrovine in se pogumno lotevajo njihove izdaje. Za nekatere pride v poštev podpora nizozemskega Letterenfonds, za kakšno slovensko je več kot dobrodošel prispevek Javne agencije za knjigo RS.

Kakorkoli že, tudi prijazna podpora tukajšnjega Veleposlaništva RS in Združenja prijateljev Slovenije ter sploh zanimanje slovenskih rojakov za njegovo delo g. Schuyt zelo ceni. Rad sprejema vabila in se udeležuje kulturnih prireditev na Nizozemskem in v Sloveniji. Našo deželo je do pred nekaj leti poznal le bežno. Leta 2009 je bil povabljen na Pesniški festival v Rogaški Slatini, v okviru katerega je prevajal pesmi slovenskih pesnikov: Franja Frančiča, Milana Jesiha, Maje Vidmar in še mnogih drugih. Ob tej priložnosti sta se s soprogo ustavila tudi v Ljubljani in se »s posebnim občutkom sprehodila po trgih in ulicah mladega Kovačiča«. Od leta 2008 naprej namreč na povabilo založbe Van Genep prevaja Prišleke – »velik in nepozaben roman iz vzhodnoevropske književnosti!«, kot ga predstavljajo nizozemski mediji. Prav s prevodom prvega dela je po vseh teh letih prevajanja »zaslužil« svoje največje priznanje doslej - Aleida Schotpreis.

Nagrada za Prišleke

Kot že tolikokrat prej se je tudi tega projekta lotil z branjem nemškega prevoda, na podlagi katerega je napisal povzetek za prošnjo za štipendijo. Potem pa – kot običajno - za pisalno mizo prevede po tri, štiri strani knjige na dan. Nekje na polovici se vrne na začetek in začne piliti in izboljševati prvo verzijo, v končni fazi bo knjigo prevedel vsaj trikrat. Soproga Alma bere z njim, tudi ona zna ceniti dobro knjigo. Včasih, ko sta se ob njem igrala še njuna majhna otroka, je šlo bolj počasi, dandanajšnji pa je za prvi del Prišlekov potreboval osem mesecev. Poleg dokaj zapletene »tehnične« plati prevajanja in vedno nadležnih časovnih rokov si dovoli uživati ob edinstvenem slogu posameznega avtorja, ki ga je treba in ga je najti tudi v vsakem njegovih prevodov! Kakšne kontekste poišče včasih na spletu, sicer pa »kar po starem« - tako rekoč s knjigo v roki tipka besedo za besedo v računalnik, potem pa popravlja in pili in spreminja, dokler ni zadovoljen z rezultatom.

Naključje ali ne: po dolgih letih študija in prevajanja je priznanje dobil prav za prevod iz slovenskega jezika. Žirija je poudarila njegovo vlogo pri prevajanju iz tukaj tako malo znanih književnosti. Kaj mu pomeni ta nagrada? Poleg strokovnega priznanja in plakete je prejel manjši denarni znesek, več pa mu pomeni pozornost, ki so jo bili ob tej priložnosti deležni Prišleki. Čisto osebno pa je bil dan podelitve zanj in za njegovo soprogo praznično doživetje, ki se ga rada spominjata.

Drugi del Prišlekov, ki je izšel pred nekaj meseci, je začel prevajati takoj po prvem. Pravkar končuje »grob« različico tretjega dela. Vmes se ukvarja še s krajšimi deli, sam pa trenutno bere Roalda Dahla. Ga ne mika tudi kaj napisati? Za to ni časa, pravi, pa tudi po vseh teh prevajalskih letih kakega recepta za »dobro« knjigo nima: »Vsak od 'mojih' avtorjev ima svoj slog, neponovljiv način besede povezati v čudovito zgodbo!« Kvečjemu ga bo morebiti nekoč zaposlilo sestavljanje antologije največjih narodnih pesnikov z njemu najljubšega konca Evrope: od Prešerna do Njogoša in drugih velikih pesnikov. Do takrat pa namerava prevesti še vrsto knjig, ki se znajdejo na njegovi pisalni mizi. Tudi po najinem pogovoru je komaj čakal, da se vrne k delu in se potopi nazaj v čas Kovačićeve Ljubljane...

De vertaler Schuyt van "Prišleki"- "De Nieuwkomers" van Sloveense auteur Kovačič ontvangt prijs

Metka Dijkstra Murko, vertaling Draga Rinkema Rapuš

Wat lezen Nederlanders? Naast de massa van reguliere publicaties, bestaat er een breed aanbod van boeken; 40 000 nieuwe titels per jaar. Dankzij de vertaler Roel Schuyt komt de laatste jaren ook het werk van Sloveense auteurs vaker op de markt.

Voor "De nieuwkomers" - de vertaling van de eerste deel van Kovacicse Prisleki - heeft hij vorige jaar de prestigieuze Aleida Schotprijs ontvangen. We verwachten de uitgaven van het derde deel van het Sloveense monumentale trilogie aan het einde van het jaar. Hoe is hij verzeild geraakt in de wereld van vertalers en hoe begon hij te vertalen uit de Sloveense taal? Over deze vragen ging het gesprek met Schuyt, de laatste jaren werkend en wonend in Leiden.

Interesse voor de taal en de muziek

Als gymnasiast had hij de meeste interesse in talen. Allang zijn in de Nederlandse middelbare scholen, naast de moedertaal verplicht Engels, Frans en Duits en op de gymnasia ook Grieks en Latijns. Voor de jonge Roel waren de laatste twee talen de meest geliefde vakken op het Spinoza Lyceum in Amsterdam. Hij was gemotiveerd door verscheidenheid van spannende antieke verhalen en complexe grammatica. Dankzij zulke grammatica lijkt het vertalen van teksten een grote puzzel te zijn.

Met de studie van Slavische talen en Slavische literatuur is hij begonnen na het reizen door het Balkanische schiereiland. Hij begon samen met zijn vriendin zijn reis naar het toenmalige Joegoslavië met de boot vanuit Trieste naar Koper, in 1966. Daarna gingen ze liftend via Ljubljana, Zagreb naar Belgrado. Vervolgens reisden ze naar Sarajevo en Ohrid. Al voor de reis was hij enthousiast over de Balkanse muziek. En dat kon hij later echt in life horen spelen. Tegenwoordig is hij bezig met het leiden van een koor en hij is lid van een orkest dat voornamelijk Roemeense liederen en dansen speelt.

Aan de Universiteit van Amsterdam had hij als hoofdvak de Russische taal. Later koos hij Serbokroatisch en Bulgaars. Hij had geen problemen met het gebruik van cyrillische woordtekens. Hij vond de verbindingen, de gelijkenissen of juist de verschillen met al die talen interessant. Citaat: "We hadden gelukkig kwalitatief goede leerstof, zoals het leerboek: Serbokroatisch in honderd lessen", autor A. Schmausa, Belgradose uitgever Prosveta."

Toen al was hij graag bezig met analyseren van verschillende teksten en hun betekenissen. Het feit, dat van 60 studenten die begonnen zijn aan deze studie er alleen 19 waren overgebleven, zegt iets over hoe moeilijk de studie was. Velen van hen hebben een ander beroep gekozen. Ook als hij de lezingen niet echt interessant vond, bleef hij aanwezig op de Universiteit. Hij diplomeerde ook voor etnische muziek, natuurlijk met specialisatie op Balkanse muziek.

Vertalingen uit "exotische talen"

Tijdens zijn studievakantie in Lochem was hij bezig met het maken van de catalogus over de Russische literatuur. Naast dat werk deed hij ook vertalingen in de Engelse taal.

Na zijn diplomering heeft hij op de Universiteit in Amsterdam lezingen gegeven over de kerkelijke Slavische en oude Russische taal. Deze talen vormen de basis voor alle andere Slavische talen.

Echt serieus begon hij met het vertalen pas na de uitnodiging van Lela Zeckovic. Hij begon met de korte verhalen uit het literaire blad Most, daarna het werk van Danila Kisa, Servische dichter Vaska Popa en nog anderen. Hij kwam dankzij Lela in contact met Dubravka Ugresic, columniste van vrij Nederland en NRC. Hij vertaalde veel van haar stukken die zijn later ook in boekvorm uitgekomen. Het hele gesprek in Leiden ging over de namen van bekende auteurs en hun vertalingen. Het is te veel om op te noemen.

Het vertalen uit de Albanese taal was voor hem het moeilijkste. Toen de uitgever Van Gennep iemand zocht voor het vertalen van werk van de Albanese schrijver Ismala Kadare krijgt hij uit kringen vertalers, het volgende antwoord: "U kunt het best Roel vragen - als hij Albanese taal niet verstaat, dan gaat hij dat leren!" En zo is het gegaan! In korte tijd heeft hij de basis van de Albanese taal geleerd, die nota bene geen Slavische taal is. Hij maakte de Nederlandse vertaling met behulp van de Franse taal. Hij is een vaste vertaler van Kadare en andere Albanese schrijvers geworden.

Ontmoeting met het Sloveense taal

Zoals het bij de Albanese taal ging, ging het ook bij de Sloveense taal. De uitgever Wereldsbibliotheek zocht en vertaler voor Severni sij. Dit boek van Jancar heeft Klaus Detlef Olof vertaald voor de Oostenrijkse uitgever Wieser. Door de perfecte vertaling heeft de uitgever besloten dat het boek ook in Nederlands vertaald moet worden.

En zo is het gekomen dat onze gast ook met de Sloveense vertalingen begon. Eerst begreep hij alleen de helft, de rest moest hij zoeken uit Duitse vertalingen. Hij is een perfecte vertaler geworden, zodat de kenners van Jancarse werk beweren, dat het echt om geweldige vertalingen gaat met geweldige Jancarse zinnen. Niet alleen de technische kant van de vertaling maar ook het kennis van geschiedenis en cultuur van oost Europa karakteriseert het werk van Schuyt. Met het scherpzinnige gevoel voor de stemming kiest hij de juiste toon om de tekst zo zuiver mogelijk te laten klinken, zoals in de oorspronkelijke taal. Als liefhebber van de muziek vindt hij het belangrijkste van een vertaalde tekst de zinsopbouw en het ritme en niet de grammatica.

De Sloveense taal heeft veel bijzonderheden. Maar voor een kenner van oudchristelijke Slavische talen was dat geen drempel.

De volgende vertaling, uitgekomen een jaar later, was Jancarse Galjoot. Dit boek uit een totaal andere periode, bekroonde hij met simpele woorden: "Wat een prachtig boek"

Hij heeft de auteur ook zelf twee jaar geleden in Den Haag mogen ontmoeten. Volgens Schuyt was de ontmoeting met hem bijzonder prettig omdat hij zo beleefd was. Sommige auteurs zijn uitzonderlijk. Hij heeft ook gelezen Jancarse Posmehljivo pozelenje en Zvonenje v glavi. Dat laatste gaat over de situatie in gevangenis in het voormalige Joegoslavië. Hij was diep onder de indruk.

Bekendheid met Slovenië

Hij vindt het ontzettend jammer dat het kennis van de top literatuur uit het kleine landen alleen toegankelijk is voor een geringe groep professionals. Het vertalen van dit soort werk is niet echt winstgewend. Gelukkig zijn er wel uitgeverijen die inzien hoe goed het werk is en die durven wagen te investeren en uit te geven. Andere investeerders zijn ook Nederlandse Letterenfonds, publiek agentschap voor boek RS, Ambassade RS en ook Vrienden van Slovenië.

Schuyt geniet van de aandacht en neemt graag de uitnodigingen voor culturele evenementen in Nederland en Slovenië aan. Hij had in het verleden niet veel kennis van Slovenië. Pas na de uitnodiging voor de Festivals van dichters in Rogaska Slatina in 2009 begon hij met vertalingen van Sloveense dichters: Franja Francica, Milana Jesiha, Maje Vidmar en anderen.

Samen met zijn vrouw was hij op bezoek in Ljubljana en hij was in gelegenheid het gevoel van de stad van jonge Kovacic te vangen met al zijn straten, markten en mensen.

Vanaf 2008 is hij bezig met vertaling van Prisleki, van de uitgever van Gennep. De kritiek in Nederlandse pers was het volgende: "De roman is groots en onvergetelijk!" Voor het vertalen van de roman had hij de Aleida Schotprijs ontvangen, de grootste erkenning tot nu toe.

De prijs voor de Prisleki

Zoals altijd begon hij te vertalen uit de Duitse taal. Hiervan maakte hij een uittreksel en dat gebruikte hij voor de aanvraag van subsidie. Daarna begon het echte werk achter de tafel: drie tot vier bladzijden per dag. Hij stopte op het helft van de boek en begon opnieuw te verbeteren en te herschrijven. Uiteindelijk zou hij minimal drie keer door de hele boek doornemen. Ook zijn vrouw Alma, die een goed boek waardeert, las met hem mee. Vroeger toen zij nog spelende kinderen rond zich hadden, ging het vertalen niet zo vlug. Nu heeft hij alleen acht maanden

nodig voor Prisleki gehad. Ook al is de technische kant best moeilijk en de einddatum niet echt prettig is, probeerde hij te genieten van een uitzonderlijke stijl van schrijven.

Soms zocht hij hulp op een site een andere keer werkte hij ouderwets met het boek in de hand. Woord voor woord schrijvend, corrigerend tot het gewenste resultaat.

Is het toeval of niet: na de jaren van studie en veel vertalingen heeft hij juist de prijs gewonnen voor de Sloveense vertaling. De jury heeft bij de uitleg het accent gelegd op het feit dat hier een vertaling betrof uit een zeldzame taalgebied.

Wat betekent de prijs voor hem? Naast de vakerkenning, de oorkonde en het geld vindt hij het belangrijkste de aandacht die ontstond rond Prisleki. En persoonlijk. Voor Schuyt en zijn vrouw was de dag van de ontvangst van de prijs, een onvergetelijke en bijzondere dag.

Kort na het eerste, begon hij met de tweede deel van Prisleki. Een paar maanden geleden is ook dit tweede deel uitgekomen. Momenteel is hij bezig met de derde deel.

Bovendien doet hij nog wat kleinere vertalingen en hij leest graag Ronald Dahl.

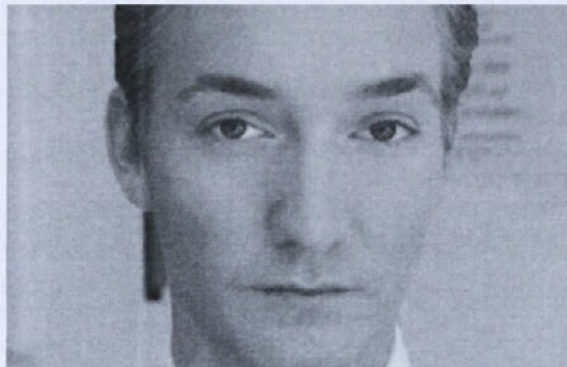
Zal hij ook zelf niet willen schrijven? Voor dat heeft hij geen tijd, zegt hij. En nota bene, na al die vertalingen weet hij geen goede recept voor een nieuw boek. "Iedereen van mijn schrijvers heeft zijn eigen stijl en zijn eigen unieke manier om de massa woorden te veranderen in een prachtig verhaal. En om het hoogste niveau te bereiken? Misschien gaat hij een keer beginnen met de bloemlezingen van de grootste nationale dichters: Prešeren, Njogoš en anderen uit Oost-Europese landen. Tot dan is hij gewoon vertaler van boeken. Hij haastte zich om terug naar zijn werk te gaan, in het wereld van Kovacicse Ljubljana.

Mladi operni up ostaja na Nizozemskem

Moja Slovenija | Ana Mrzlikar

Tenorist Uroš Petrač je pevsko kariero začel v priznanem mladinskem pevskem zboru Veter pod vodstvom Urše Lah in jo nadaljeval s študijem solopetja pri profesorih Tatjani Vasle in Doroteji Cestnik – Spasić.

Uroš Petrač (Foto: Wesley van der Vaart)

Na tekmovanjih je dosegal najvišja mesta, kar ga je spodbudilo k nadaljevanju študija v tujini, na Kraljevi akademiji za visoko umetnost, ples in glasbo v Haagu na Nizozemskem. Leta 2010 je tam zaključil podiplomski študij z raziskovalno nalogo in magi-strskim koncertom na témo italijanske romantične glasbe, kjer se je osredotočil na Donizettijevo opero L'elisir d'amore (Ljubezenski napoj).

Po zaključenem magisteriju mladi tenorist ostaja na Nizozemskem, kjer deluje kot samostojni umetnik. Poučuje solopetje, predvsem pa se intenzivno posveča odrski umetnosti; redno trenira, hodi na avdicije in se pripravlja na solistične nastope, opere, pasijone in recitale.

Avgusta 2010 je ob spremljavi odličnega nizozemskega pianista in organista Berta Mooimana s samostojnim koncertom gostoval na priznanem slovenskem festivalu Piranski glasbeni večeri. Ta koncert je bil predstavljen v umetniški oddaji Opus na TV Slovenija.

V zadnjih dveh letih je med drugim pel Uriela v Haydnovi maši Razsvetljenje in arije iz Bachovih pasijonov, sodeloval je pri projektu ob 25. obletnici amsterdamske operne hiše z vlogo Nemorina iz Donizettijeve opere Ljubezenski napoj in z Nizozemskim opernim studiem, kjer je pel Don Ottavia iz opere Don Giovanni. Septembra bo Uroš postal del solističnega ansambla Nizozemskega opernega studia.

»Vse skupaj se je začelo, ko sem marca 2002 zasedel drugo mesto ter prejel drugo nagrado v prvi kategoriji na državnem tekmovanju mladih glasbenikov v Mariboru,« pripoveduje Uroš. »Tokrat se mi je prvič ponudila priložnost za študij v tujini, in sicer v Gradcu. Ker sem v tem

času že bil član svetovnega zbora mladih pevcev, sem poznal tudi veliko ljudi, ki so študirali solopetje v tujini. Tako sem se odločil, da si ogledam konzervatorij na Nizozemskem, in sicer Kraljevo akademijo za glasbo v Haagu. Po nekaj poskusnih urah s profesorico Rito Dams sem vedel, da si želim z njo nadaljevati svoje pevsko izobraževanje. Po uspešno opravljenih sprejemnih izpitih sem bil sprejet in leta 2003 začel študirati na Kraljevi akademiji v Haagu.«

Kraljeva akademija je mednarodni inštitut, zato vsa predavanja potekajo v angleščini. Uroš z razumevanjem tako nikoli ni imel težav, kljub temu pa se je udeležil enoletnega tečaja nizozemskega jezika, ki mu ga je ponudila akademija. Velik del solo-pevskega študija so jeziki in med drugimi so bili njegovi glavni predmeti prva tri leta nemščina, francoščina in italijanščina. »Ker sem angleško že precej gladko govoril, mi nizozemščine ni bilo težko 'sestaviti', saj je po mojem posluhu mešanica angleščine, francoščine in nemščine. Dandanes je na Nizozemskem to zame glavni jezik,« pravi.

Povsod je lepo, a doma je najlepše

Trenutno teče deveto leto, kar Uroš živi na Nizozemskem. Če se le da, domov prihaja trikrat letno, in sicer poleti, za božič in za zimske počitnice. Priznava, da je zlasti po prihodu na Nizozemsko in v začetku študija čutil domotožje. »Najbolj sem pogrešal naša družinska srečanja ob nedeljah, doma, v času kosila. Ob nedeljah sem velikokrat rekel, da če bi imel lastno letalo, bi brez oklevanja poletel domov k družinskim članom na kosilo, zvečer pa bi se zopet vrnil. To seveda ni bilo možno, vseeno pa sem ponosen, da smo se s starši in brati vedno trudili za čim pogostejša srečanja med nami, pa naj je bilo to na Nizozemskem ali v Sloveniji,« pripoveduje. Krize, da bi vse skupaj pustil in odšel, ne pomni. Vedno je prihajal domov z lepimi občutki in dobro voljo, prav tako pa se je z enakimi občutki vračal nazaj na Nizozemsko.

Nekaj domotožja so gotovo pregnali njegovi kolegi, saj ob prihodu na akademijo ni bil edini slovenski študent. »Bilo nas je kar nekaj in z leti jih je prišlo še precej, še posebno na solopevski oddelek. Tako smo se tudi srečevali, kolikor je bilo mogoče. Tudi sedaj, po zaključenem študiju, ostajamo prijatelji in se redno dobivamo. Poleg tega sem bil na nekaj srečanjih društva Slovencev na Nizozemskem, ki pogosto prireja srečanja, branja in druge kulturne dogodke. Prav tako pogosto dobim vabila na srečanja, prireditve ali proslave s slovenskega veleposlaništva v Haagu, tako da mislim, da je dogajanja za Slovence tukaj kar precej,« je prepričan.

Odkar živi v tujini, Uroš veliko bolj ceni vse, kar Slovenija ima: njene naravne lepote, kulturo in vrednote, ki tu obstajajo. Pravi, da odkar je v tujini in vidi svojo družino le tri- ali štirikrat letno, globoko ceni in je hvaležen za vsak svoj obisk domače dežele in doma. »Ko sem doma, ni

časa za prepire, slabo voljo ali nečimrnost, ampak za čim več smeha, dobre volje in prijetnega druženja. Le tako se lahko popolnoma naužijem družinskega duha in napolnim baterije za prihodnje štiri mesece. Spominjam se, na primer, kako smo, ko sem bil še majhen otrok, veliko hodili v hribe. In po pravici povedano, jih takrat nisem preveč maral, sedaj pa so se moji občutki popolnoma spremenili. Slovenija je namreč tako lepa in polna prijetnih pokrajin, hribov in planin, da danes komaj čakam, da jih vidim in da se družinsko odpravimo na kakšen pohod,« Uroš ne skriva svojih občutkov.

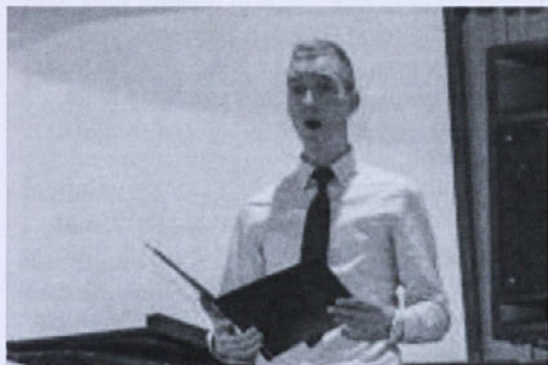
Ko sanje postanejo resničnost

Zanimalo nas je, katere so bile tiste pomembne prelomnice v njegovem življenju, ki so vplivale na nadaljnji potek dogodkov v njegovi karieri. Poleg že omenjenega tekmovanja, ki mu je omogočilo študij v tujini, je bila druga prelomnica diploma, ki mu je odprla pot za nadaljevanje študija. »Junija 2010 sem magistriral s pisno raziskavo o italijanski romantiki na temo Ljubezenski napoj skladatelja G. Donizettija in s koncertom, na katerem sem interpretiral vlogo Nemorina iz njegove opere. Kasneje sem imel s to vlogo še kar nekaj nastopov. Lansko leto pa sem prvič kot gost sodeloval z nizozemskim opernim studiem, in sicer v vlogi Don Ottavia iz Mozartove opere Don Giovanni. Takoj zatem sem dobil ponudbo za glavno vlogo Orfeja v operi La Descente d' Orphee aux Enfers skladatelja Marc-Antoina Charpentierja, ki sem jo interpretiral letos marca. Isti mesec sem imel tudi uradno avdicijo za nizozemski operni studio. Ta mi je po tem ponudil pogodbo za naslednjo sezono 2012/2013, ki sem jo seveda z velikim veseljem sprejel, tako da bom postal redni član njihovega ansambla,« se upravičeno pohvali Uroš. Letos septembra bo tako začel sodelovati v nizozemskem opernem studiu, kar mu bo dalo še več možnosti za prepevanje v operah, spoznavanje novih ljudi iz sveta operne glasbe, nove trge, nove avdicije ipd., kar so trenutno njegove največje želje. »Operni studio so bile le ene izmed mojih sanj glede kariere, ki je sedaj postala resničnost. Pri poklicu solopevca pač ne vidim konca, vedno se bom lahko učil kaj novega; novih vlog, novih jezikov, drugačnih glasbenih stilov, drugih tehnik ...«. Priznava, da se ima na Nizozemskem vendarle lepo, tam ima dobre prijatelje in predvsem veliko povezav iz glasbenega sveta. Pravi, da zaenkrat ostaja. »Dobro glede Nizozemske je, da leži zelo centralno, kar pomeni, da se kamorkoli pride z letalom, vlakom ali avtomobilom. Že nekajkrat sem brez težav potoval na koncerte v Nemčijo ali Belgijo, pa tudi v Južno Korejo, kjer sem nastopil kot solist v Bachovih kantatah. V današnjih dneh si težko predstavljam, da bi gradil kariero na enem samem mestu, ne glede na to, ali gre za Slovenijo ali Nizozemsko,« pravi. »Kar pa se tiče izpolnjenih želja, so se mi v Sloveniji že izpolnile, saj vsako leto za vse svoje poslušalce pripravim božično-novoletni

koncert, ki zadnja leta poteka blizu mojega domačega kraja - v Cankarjevem domu na Vrhniki, pogosto tudi z gosti«. Letos bo to že desetič in s tako lepo, okroglo obletnico bo cikel teh koncertov tudi zaključil.

Nederland een jong muzikaal talent rijker

door Ana Mrzlikar, vertaling Sasja Popit

Uroš Petrač (Foto: K.Dijkstra)

Tenoor Uroš Petrač begon zijn carrière in een bekend Sloveens jongerenkoor *De Wind* onder leiding van Urša Lah. In Slovenië volgde hij een studie solo zang bij de docenten Tatjana Vasle en Doroteja Cestnik – Spasič.

Uroš volgde een aantal concoursen en eindigde telkens als hoogstgeplaatste eindigde, een goede motivatie voor een vervolgopleiding in het buitenland en hij koos daarvoor Nederland. In 2010 liep zijn studie aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag af met een specialisatie. Deze specialisatie verdedigde hij met een slotconcert op thema van de Italiaanse Romantische muziek waarin Donizetti en zijn Opera *L'elisir d'amore* (Liefdes elixer) het slotstuk werd. Na de afgeronde studie in Nederland, bleef Uroš in Nederland waar hij als een onafhankelijk musicus lessen geeft in piano en solo zang, maar vooral zich op podiumkunsten richt. Zijn dagelijkse muzikale training werpt vruchten af bij verschillende audities voor opera's, passion's, recitals maar ook bij zijn solo optredens (bijv in februari 2012 op de Sloveense culturele dag, Den Haag). Ook in het thuisland werd zijn optreden tijdens de Piran muziek dagen, onder begeleiding van de uitstekende Nederlandse pianist en orgelspeler Bert Mooiman, een daverend succes. Dit concert is uitgezonden tijdens een uitzending van *Opus*, een bekend Kunst programma op TV Slovenië.

In de afgelopen drie jaar vertolkte Uroš onder andere de rol van Uriël in Hayden's Die Schöpfung, ook zong hij de Johannes Passion's delen van J.S. Bach, deed mee aan het 25ste jubileum jaar van het Amsterdamse Opera Huis in de rol van Donizetti's Nemorino in z'n Opera L'elisir d'amore (Liefdes elixer) en met de Opera Studio Nederland presenteerde Petrač Mozart's Don Ottavio in z'n opera Don Giovanni. Vanaf september 2012 behoort Uroš Petrač tot het vaste solisten ensemble van de Opera Studio Nederland.

"Alles is begonnen toen ik in maart 2002 te Maribor een tweede plek won in de eerste categorie zangers op 31ste Grand Prix van Slovenië," vertelt Uroš. "Deze landelijke competitie van jonge musici opende de deur voor een buitenlandse studie in Graz, Oostenrijk. Omdat ik in destijds al lid van het Wereld Jongeren Koor was en vele jonge mensen kende die in het buitenland hun zang opleiding deden, wilde ik eveneens mijn horizon verbreden. Daarom besloot ik om in Nederland naar een Conservatorium te gaan kijken en dat werd het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Na een aantal proef sessies met docente Rita Dams wist ik dat ik met haar mijn vervolgopleiding wilde doen. In 2003, na succesvolle toetreding examens, werd ik toegelaten tot het Haagse Koninklijke Conservatorium." Het Koninklijke Conservatorium is een internationaal muziek instituut en alle colleges worden er gegeven in het Engels. Daarom had Uroš geen probleem met het volgen van de lessen. Tevens rondde hij ook de door de school aangeboden cursus Nederlandse taal van een jaar af. Een heel groot deel van zijn studie solo zang zijn talen en het Duits, Frans en Italiaans waren voor drie jaar lang zijn hoofdvakken. "Omdat mijn Engels al goed was voordat ik hier kwam, was het Nederlands voor mij geen al te moeilijke opgave. Mijn gehoor plaatste het automatisch ergens tussen de Engelse, Franse en Duitse taal. Tegenwoordig is het Nederlands voor mij de eerste taal waarmee ik communiceer," zegt Uroš.

Oost West, thuis best

Inmiddels is het al negen jaar dat de jonge tenor in Nederland woont. Uroš geeft toe dat het vooral in het begin van zijn verblijf was dat hij last had van heimwee. Meestal, als de omstandigheden dat toestaan, gaat hij drie keer per jaar naar Slovenië: 's zomers, met de Kerst en in de voorjaarsvakantie. "Het meeste nog miste ik onze familieontmoetingen op zondag, tijdens de uitgebreide, warme maaltijd. Op zondagen zei ik vaker dat ik graag met een privé vliegtuig naar mijn ouders op een en neer wilde, om even die huiselijke sfeer te kunnen proeven. Uiteraard was dit niet mogelijk en toch ben ik trots dat wij allen, mijn ouders en mijn broers het samen gelukt is om elkaar regelmatig te blijven zien, of dit nou in Nederland of Slovenië was," vertelt hij. Uroš kan zich geen echte crisis herinneren, een gevoel van de boel de boel laten en

teruggaan. Altijd gaat hij naar zijn geboorte land in goed humeur en komt net zo opgewekt naar Nederland terug.

Een deel van zijn vroegere heimwee is dankzij zijn Sloveense collega's op het Conservatorium weggeëbd. Hij was daar niet de enige Sloveen. "In der loop der jaren zijn er aardig wat bij gekomen, vooral op de afdeling solo zang. Al tijdens de studie, maar eveneens erna, ontmoetten we elkaar. Dankzij de Vereniging van Vrienden van Slovenië hebben onze ontmoetingen een regelmatig karakter en hun programma's met lezingen, concerten en andere culturele gebeurtenissen dragen daar zeker aan bij. Bovendien wordt ik vaak door de Sloveense Ambassade in Den Haag uitgenodigd voor allerlei voorstellingen, ontmoetingen en jubilea zodat mijn indruk omtrent het culturele aanbod voor mensen met een Sloveense achtergrond heel positief is."

Sinds Uroš in het buitenland woont, waardeert hij alles wat Slovenië te bieden heeft des te meer. Haar natuurschoon, cultuur en andere schatten waaraan het land zo rijk is. Uroš vertelt dat sinds zijn verblijf in Nederland en zijn drie à vierjaarlijkse ontmoetingen met de familie, zijn dankbaarheid en blijdschap bij iedere bezoek aan Slovenië groot zijn. "Als ik er ben, is er geen tijd voor ruzies en slecht humeur, integendeel, we proberen om het vooral met elkaar gezellig te hebben en veel te lachen. Alleen op die manier kan ik genieten van het familiegevoel en mijn accu optimaal opladen voor de komende vier maanden. Ik herinner me, bijvoorbeeld, dat toen ik nog een klein kind was, wij allemaal samen zeer regelmatig naar de bergen gingen. Om eerlijk te zijn, hield ik daar niet zo van. Tegenwoordig zijn mijn ideeën hierover echter totaal veranderd. Slovenië is namelijk zo wonderschoon en vol van geweldige plekken, bergen en heuvels dat ik nu niet af kan wachten tot ik er ben zodat we gezamenlijk naar één van deze prachtige bergen trekken," vertelt Uroš heel enthousiast.

Als dromen in vervulling gaan

Naast het in dit interview al eerder genoemde Gran Prix concours uit 2002 dat een duwtje in de rug was voor Uroš om zijn studie te vervolgen in het buitenland, gaat mijn interesse naar andere belangrijke gebeurtenissen in zijn leven. Gebeurtenissen die voor Uroš een omslag waren in zijn carrière. Een tweede belangrijke omslag was het behalen van zijn master diploma dat de vervolgstudie in Nederland mogelijk maakte. "In juni 2010 rondde ik mijn afstudeer onderzoek af met een boekje over de Italiaanse Romantische muziek op het thema van het Liefdes lied van G. Donizetti en mijn interpretatie daarin van Nemorino uit de Opera L'elisir d'amore (Liefdes elixer) in het slot concert. Met deze rol heb ik later vaker opgetreden. Eind 2011 heb ik voor de eerste keer samen met de Opera Studio Nederland gewerkt. Bij hun was ik te gast in de rol van Don Ottavio met Mozart's opera Don Giovanni. Direct erna,

begin 2012 kreeg ik via dit operagezelschap een aanbod om de hoofdrol van Orfeus in La Descente d' Orphee aux Enfers van componist Marc – Antoine Charpentier te vertolken. Eveneens begin 2012 deed ik de officiële auditie bij de Opera Studio Nederland waarbij ik een contract aangeboden kreeg voor het gehele volgende seizoen. Daar ben ik heel erg blij mee en natuurlijk, vooral trots,” vertelt Uroš.

Vanaf september dit jaar (het interview werd afgenomen in augustus 2012, opm. vertaler) gaat Uroš zijn zangkunsten in dienst van de Opera Studio Nederland stellen. Ongetwijfeld zullen er nieuwe contacten, ervaringen en mogelijkheden op volgen die weer richting nieuwe opera's en audities zullen gaan. Dat komt helemaal overeen met Uroš zijn wensen. “Zingen bij de Opera Studio was maar één van mijn dromen, dromen die nu werkelijkheid gaan worden. Wat betreft mijn ontwikkeling als solo zanger, ik zie daarin alleen maar nieuwe uitdagingen. Ik kan altijd iets nieuws leren; een nieuwe rol, een nieuwe taal, een nieuwe muziekstijl of een andere zangtechniek,” benadrukt de zanger.

Uroš geeft toe dat het voor hem geen straf is om in Nederland te blijven. Hij heeft er goede vrienden wonen en zijn netwerk in de muziekwereld is groot. “Nederland heeft een groot voordeel, het ligt namelijk heel centraal in Europa en men komt er overal met de auto, trein of vliegtuig. Al een paar keer ben ik moeiteloos naar Duitsland, België en zelfs Zuid Korea geweest. In Zuid Korea gaf ik een solo opgetreden met de cantates van J.S. Bach. “Ik kan me moeilijk voorstellen om in deze tijd mijn carrière maar in één land op te bouwen, ongeacht of dit Nederland of Slovenië is,” zeg hij. “Wat betreft dromen die in vervulling gaan, in Slovenië is dat al gebeurd. Ik mag sinds enkele jaren in mijn eigen geboorte stad Vrhnika een Kerst / Oudejaar concert geven. Om het nog feestelijker te maken, worden er voor mijn trouwe publiek ook andere muzikale collega's uitgenodigd.” Dit jaar gebeurt dat al voor de tiende keer en met zo'n lustrum en felicitaties ronden wij ook dit interview af.

www.urospetrac.eu

Uroš je bil gost na praznovanju Prešernovega dneva februarja v Haagu. Razveselil nas je s slovenskimi samospevi, za navzoče neslovence je besedila prevedel v nizozemščino.

Tijdens de viering van Preserendag in den Haag, afgelopen februari, heeft Uroš aantal Sloveense liederen voor ons gezongen, de teksten heeft hij vertaald zodat iedereen kon genieten.

Zdravljica - Een toast -(volkslied)

Žive naj vsi narodi
ki hrepene dočakat' dan,
da koder sonce hodi,
prepir iz sveta bo pregnan,
da rojak
prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak!

God zegene alle landen,
Die verlangen en streven naar die schone dag
Wanneer, overal waar de zon schijnt
Strijd en oorlog zullen verdwijnen,
Alle volkeren broeders zullen zijn,
En grenzen geen vijanden zullen scheiden,
maar burenl!

Če na poljane - als de dauw valt

Če na poljane rosa pade, poljana ljubeča blešči.
Če na poljane slana pade, pomlad jo oživi.
Kostanji, lipe zelenijo, če ptič jim poje maj.
Kostanji, lipe govorijo, da vse, da vse se vrne kdaj.
Le ti, pomlad, ki v srce siješ, le ti ne prideš več nazaj?
Ah, če enkrat samo se skriješ, umrla si za vekomaj?

als de dauw valt, natuur schijnt
als de dauw valt, lente weer leeft
kastanje en lime groen
als vogel zingt de mand van mei
kastanje en lime praten dat alles ooit weer komt.
lente dat in mijn hart schijnt, komt niet meer terug.
als je verbergt, ben je dood voor eeuwigheid.

Božji Volek - Lieveheersbeestje

Čurimuri, božji volek, božji volek moj,
Zleti, zleti in pokaži, kje je domek tvoj!
Z roke dečkove je božji volek odletel
Pa na polja pisani je cvetki obsedel.
Čurimuri, božji volek, tam je domek tvoj,
Zdaj pa zleti in pokaži, kje je domek moj!
Poletel je božji volek k soncu pod nebo,
Dolgo je za njim strmelo dečkovo oko.

Curi Muri kleine duivel, kleine duivel van mij!
Vlieg vlieg en laat je thuis zien.
Van de jongens hand vliegt hij weg,
en zat op een kleurrijke bloemetje.
Curi Muri, daar is je thuis,
en nu vlieg en laat mijn thuis zien.
Hij vlieg omhoog naar de zon onder de hemel,
en jongen keek lang achter hem

O Rožmarin - Rosemarijn

oj rožmarin oj rožmarin, tako zelen in diseč'rastoč v višavah vaških lin
samec in pa venec! nekdam pa nisi ti samel,
ko hodil sem na vas in tebe za klobuk pripel ksem vriskajoč naglas.
na oknu rastel si lepo, ti sam si priča bil
ti sam in zveznato nebo, ko sem pod oknom bil
zdaj veni veni rožmarin s teboj sem njo kropil
otožno pel je zvon iz lin in jaz sem se solzil.

O rosemarijn, zo groen en mooi,
groeïend in de hoogtes op de ramen van de dorpjes
alleen en aan het doodgaan.
vroeger was je niet elleen, toen ik in de dorp kwam,
ik heb jou op mijn muts gezet en vrolijk gezongen.
op het raam was je mooi aan het grooien,
jij zelf was getuige, jij, sterren en de hemel,
waar ik onder het raam stond.
Nu ga je dood, met jou heb ik haar verstrooid,
weemoedig zang de klok uit dorp, en ik had tranen.

Poletuje Golobica - Duiven

potuje golobica, bel golobček leta z no
pod košatim hrastom dala Anka dečku je roko.
oj golobec pade v potok, njega valih se utopi
prav tak isto fantič utone padsi delkici v oči
utoni še golob družici iz ljubezni je samo skoz oko,
oko ljubezni majhen je korak v nebo.

twee duiven vliegen samen.
onder de rijke boom gaf Anka aan de jongen haar hand.
De duif valt in water en verdrinkt in de golven,
de jongen verdrinkt ook, en de meisje dat ziet.
de duif verdronk alleen vanuit de liefde,
door de oog van liefde er is maar een klein stapje naar de hemel

Pred Durmi - Voor de deur

Glasno si pevala, strune ubirala,
nisi pač mislia, da sem te čul.
Blizu pri durih bil, tvoje sem glase pil,
ž njimi srce pojil, ubogo srce.
Kljuko prijemala, skor' jo pritisnila,
pa se ni upala roka moja.
Solza je padala, lice namakala,
nisi je videla lite zastonj

je zong hard en speelde op de harp,
je wist niet dat ik je hoorde.
ik was dichtbij de deur,
drank je stem en gevuld mijn hart,
mijn triest hart.
ik probeerde de deur open doen,
maar dat durfde mijn hand niet.
de traan viel over mijn gezicht.
jij zag het niet, de traan ging voorbij voor niks.

Kam - Waar

ko brez miru okrog divjam, prijatli prasajo me: kam?
prasajte raj oblak neba, prasjite raje val morja' kadar mogocni gospodar
drvi jih sem ter tje vihar.
obrak ne ve in val ne kam, kam nese me obup, ne znam.

samo to znam, samo to vemda predoblicje nje ne smem
in da ni mesta vrh zemlje, 'kjer bi pozabil to gorje

Als ik onrustig rond ren,
vrienden vroegen me waar?
vraag het aan de volk van de hemel,
vraag het aan de golf van de zee,
wanneer de machtige Heer,
haast zich heen en weer dor de storm.
de volk en golf weet het niet, en niet waar,
waar brengt mij deze waanhoop.
Ik weet alleen, dat ik voor haar niet mag staan!
en er is geen plek op aarde, waar ik deze nachtmerrie kan
vergeten

Dekle na vrtu - Het meisje in de tuin

Dekle na vrtu zelenem sedi,
mimo gre fantič, tako govori:
"Trgaj mi rožice, spletaj mi pušelček,
če sem jaz fantič za te !"

"Rožic natrganih mnogo imam,
pušeljc bi delala, pa ga ne znam.
Žide kupila bom, pušeljc nar'dila bom,
pridi, oj fantič, ponj sam !"

Fantič pa pride pod okence,
rahlo potrka na polkence.
"Vstani gor, ljubica, lepša kot lunica,
lepša kot sonce po dne !"

Het meisje zit in de groene tuin, komt een jongen langs en zegt/
geef mij die bloemen, maak mij een boeket als ik de juiste jongen
voor jou ben.
ik heb al veel bloemen, ik zal graag een boeket voor je maken,
maar ik kan het niet.
ik koop zijde en zo maak een boeket, jongen kom en haal het!
Jongen komt onder het raam, maar het meisje wilde het boeket niet
aan hem geven.
wacht, oh wacht meisje! Jij gaat straks huilen en ik lachen.

Nocoj pa oh nocoj - Vanavond oh vanavond

Nocoj pa, oh, nocoj,ko mesec svetil bo,
bo k meni ljubi moj,prišel jemal slovo.
Ne jokaj ljubica,ne bodi žalostna,
čez sedem dolgih let,se bova vidla spet.
Prežalostno srce,ne bom ga vid'la več,
oj, samo večni beg,naj sedem let bo preč.

Vanavond oh vanavond, als het maan schijnt, komt mijn jongen om
afscheid te nemen.
niet huilen liefde, wees neit triest, over zeven lang jaar zien wij
elkaar weer.
trieste hart, ik zie jou nooit meer, alleen de God weet, wanneer die
zeven jaar voorbij zijn.

Kje so moje rozice - Waar zijn mijn bloemen

Kje so moje rožice, pisane in bele
,moj'ga srca ljubice, žlahtno so cvetele.
Ah, pomlad je šla od nas,vzela jih je zima, mraz.
Kje so moje ptičice, kam so zdaj zletele ?
Oh, nedolžne pevcice, kak so žvrgolele !
Zanke b'le nastavljene,ptičke so se ujele vse.
Kje je tista deklica, v vrtu je sedela,
lepa kakor rožica, pesmice je pela.
Hitro, hitro mine čas, mine tudi lep obraz.

waar zijn mijn bloemen, kleurrijk en wit, liefde van mijn hart?
ze zijn mooi aan het groeien, maar lente ging weg en de koud van
winter naam ze mee.
waar is het meisje dat zat in de tuin, mooi als een bloem en ze
zong liedjes?
tijd gaat snel voorbij, en ook mooi gezicht.

Kaj ti je deklica - wat is er meisje

Kaj ti je deklica,da si tak žalostna ?
Kaj mi je, nič mi ni,srce me boli.
Oblekla bom črn gvant,saj to je bil moj fant,
saj to je bil moj fant,k' zdaj mrtev leži.
Na grob njegov bom vandrala,na grob njegov bom sama šla,
tam bodem sanjala,vse kar sva si b'la.

wat is er meisje, waarom ben je zo triest?
Het is niks, ik heb pijn in mijn hart.
ik ga zwart aankleden, want dat was mijn liefde,
dat was mijn liefde, nu ligt hij dood.
ik loop naar zijn graaf, ik ga alleen,
daar ga ik dromen over ons tweeën.

Škrjanček poje - Leeuwerik zingt

Škrjanček poje, žvrgoli, se belga dneva veseli,
škrjanček poje v beli dan, pozdravlja hrib in plan.
Kjerkol sem hodil, kjer sem bil, pa takšne nisem še dobil,
da b' bla tak milga ličeca, in srca usmiljenga.

Leeuwerik zingt en is blij van de dag en groet heuvels en land.
Leeuwerik zingt en is blij van de dag en groet met zijn lied mijn
liefde.

Waar we elkaar ontmoeten, we kijken altijd lief naar elkaar,
ogen zijn vol met tranen, dat is wat liefde doet.
waar ik ga, waar ik ben, nog nooit heb ik zo mooie meid gezien,
mooie witte wangen en zacht hart.

Venci veili - Verlepte kransen

Vsi so venci vejli, vsi so venci vejli,
samo moj zeleni.
Al ga jes zalejvlen, al ga jes zalejvlen,
al ga jes zalejvlen, s svojimi skuzami.
Či bi moja skuza, či bi moja skuza,
či bi moja skuza, na kamen spadnola.
Kamen bi se razklau, kamen bi se razklau,
kamen bi se razklau, na dvouje, na trouje

alle kransen zijn verlept, alleen van mij is groen.
ik geef hem water, met mijn tranen.
als mijn tran valt, valt het naar een steen.
steen gaat breken, in tweeën en drieën.

Kurent 'na turneji'

Metka Dijkstra Murko

Mogoče ste že slišali na katerih naših prireditvah: 'Prijatelji Slovenije' imamo poslej v našem 'propagandnem arzenalu' tudi opremo za pravega pravcatega kurenta! V okviru svojega študija modnega oblikovanja ga je naredila nizozemska studentka Christa van der Meer iz Arnhema. In ko nam jo je ponudila v odkup, se odbor združenja ni mogel upreti skušnjavi. Za stroške še zbiramo prostovoljne prispevke, medtem smo lepo vsoto zbrali že s fotografijami 'v kurentovi družbi'. Tako smo ga predstavili na praznovanju Kulturnega dne, februarja v Haagu in na velikonočni Kuharski delavnici v Rijswijku. Tudi posamezni člani so se posebej izkazali z nakazili v ta namen.

Glas (iz) Slovenije

Kaj bomo s to tipično pustno masko? Na Štajerskem kurenti že stoletja preganjajo zimo, na pustno soboto se jih na Ptuju zbere več tisoč in s svojimi velikimi zvonci poskrbijo, da se jih sliši po vsem mestu. V zadnjih letih se kurenti tudi izven sezone 'potepajo' po športnih prireditvah v Sloveniji in v tujini, kjer spodbujajo slovenske športnike in hkrati delajo reklamo za domovino. Kot kaže, jim to dobro uspeva – pri prenosih smučarskih in skakalnih tekem jih je (predvsem na nemški televiziji) redno zaslediti.

Na pokritih nizozemskih 'smučiših' ga še ni treba iskati, je pa naš kurent opravil že nekaj odmevnih obiskov.

Prvega bolj množičnega konec letošnjega avgusta. Na Pallas Athene College iz Ede so za gimnazijce organizirali Evropski teden. Prek naše spletne strani so nas povabili k sodelovanju, pod pogojem, da jim pomagamo pripraviti celodnevni program. Po nekajtedenskem usklajevanju smo jim za dopoldne vnaprej poslali domačo nalogo: recept za čokoladne kroglice (bi jim poslali recept za jogurtovo pecivo, pa nimajo primerne kuhinje). Navdušeni nad tem preprostim, pa tako okusnim pecivom, so po kratkem premoru v treh skupinah pozorno prisluhnili pripovedi o življenju svojih vrstnikov v Sloveniji. Med drugim videoreportažo o kurentovanju. In je 'naključje' seveda hotelo, da so si kurentovo opremo lahko ogledali tudi 'v živo'. Podjetni fantje so se dali pregovoriti in so si eden za drugim nadedli kravje zvonce – in so si lahko približno predstavljali, kako težko je z njimi, pa z debelim kožuhom, težko kapo, pa po snegu celo popoldne poskakovati od deklice do deklice in 'fehtati robčke'!

Zelo jih je kasneje zanimalo tudi slovensko praznovanje sv. Miklavža, ki se v marsičem razlikuje od tukajšnjega 'Sinterklaasa'. Pa slovenska glasba – od mladih harmonikarjev, ki so lani v 'Slovenija ima talent'

osvojili drugo mesto, do tudi tu znanega dj-ja Umeka. Polni vtisov so kasneje s pomočjo prospektov, ki jih je prispevalo slovensko veleposlaništvo, izdelali umetelna poročila o Slovenskem dnevu.

Tudi po kurentu si nas bodo zapomnili!

Obiskovalci festivala, ki ga je v začetku septembra občina Haag pripravila kot predstavitev tukaj nastanjenih veleposlaništev, so se vsekakor radi fotografirali z našim kurentom. Pri naši stojnici, ki jo je slovensko veleposlaništvo pripravilo v sodelovanju z našim združenjem, je bilo mogoče poskusiti vse mogoče dobrote: od kranjskih klobas, potice in drobnega peciva, do vina, laškega piva in 'solne' čokolade. Otroci so se zabavali z risanjem in šminkanjem, odrasli so radi posegali po lepih prospektih z najrazličnejšimi informacijami za obisk naše domovine.

Največ pozornosti pa je vendarle spet vzbudil naš kurent. Kjerkoli se je pojavil, je njegova pojava, še bolj pa ropot zvoncev pritegnil poglede in fotografske kamere. Malo smo se bali, da se bodo malčki mogoče bali te strašne pojave, pa so ga kar radi božali in se crkljali k toplemu kožuhu. Kako toplo je bilo 'od znotraj', pa ve le Breda, ki je v vlogi kurenta še dolgo časa potrpežljivo pozirala temu mednarodnemu občinstvu.

Za slikanje s kurentom bo v prihodnjem času še dovolj priložnosti: na prireditvah našega združenja ali pa vas bodo njegovi zvonci presnetili ob kaki drugi priložnosti!

Kurent 'op tournee'

Metka Dijkstra Murko

Misschien hebt u het al gehoord op de een van onze evenementen: wij, de 'Vrienden van Slovenië', beschikken voortaan over een echte 'kurent-uitrusting'! In het kader van haar studie van de modedesign heeft deze de Nederlandse studente Christa van der Meer gemaakt. En toen ze deze dan aan ons ter overname heeft aangeboden konden het bestuur de verzoeking niet weerstaan. Voor de kosten worden nog wel vrijwillige bijdrage verzameld, intussen hebben wij al een mooi bedrag opgehaald met de actie 'op de foto's met kurent'. Zo hebben wij 'hem' tijdens de viering van de Cultuurdag, in februari in Den Haag en later tijdens de Paaskookworkshop in Rijswijk gepresenteerd. Ook sommige leden van de vereniging hebben hiervoor extra gedooneerd.

De stem uit Slovenië

Wat moeten wij met de typische carnavalsfiguur? In Štajerska verjagen de kurents al eeuwen de winter. Op de carnevalsaterdag komen in Ptuj meerdere duizend kurent's bij elkaar om met de grote klokken de hele

stad op stellen te zetten. In de laatste tijd zijn ze ook buiten de carnevalsseizoenen bij diverse sportevenementen in Slovenië en in buitenland te vinden, waar ze actief de Sloveense sporters aanmoedigen. En tegelijk reclame maken voor Slovenië. Zo te zien vrij succesvol, ze zijn regelmatig (vooral op de Duitse TV) te zien bij alle ski- en springwedstrijden.

Op de overdekte Nederlandse 'skicentra' hoef je ze niet zoeken, maar intussen was onze kurent ook hier actief. Eerst was hij eind augustus op bezoek bij de leerlingen van de Pallas Athena College in Ede. Voor de gymnasiasten is er een Europese week gereorganiseerd. De school heeft ons via onze website benaderd om een Sloveense dag te helpen voorbereiden. Ze wilden wel een dagprogramma van maken. Na enige onderhandelingen hebben wij ze voor de ochtend wat 'huiswerk' gestuurd: het recept voor de chocoladeballetjes (voor de makkelijke yoghurtgebak hadden ze geen oven tot hun beschikking). Enthousiast over deze eenvoudige, maar o zo lekkere balletjes, hebben ze in drie groepen heel aandachtig de presentatie over de leven van hun Sloveense leeftijdsgenoten gevolgd. Onder andere hebben ze een video over kurent gezien. En was het heel handig, dat ze per 'toeval' de indrukwekkende masker ook 'live' konden bewonderen. De jongens waren bereid de zware klokken aan te doen om zelf bij benadering te kunnen ervaren hoe zwaar het is hiermee, met de zware muts, de dikke vel de hele middag in sneeuw van een naar het ander meisje te springen om hun de zakdoeken te ontfutselen!

Heel interessant vonden ze later ook hoe in Slovenië Sinterklaas wordt gevierd – Miklavž-vingering verschilt in heleboel opzichten. En hebben ze kennis gemaakt met de Sloveense muziek. Via de video over 'Slovenië got's talent', waar de groep jonge accordeonspelers de tweede plek hebben verworpen met de 'Na Golici' van Avsenik, maar ook door de hier ook bekende dj Umek. Vol van indrukken hebben ze later met behulp van de folders, die de Sloveense ambassade ter beschikking heeft gesteld, vrije rapporten hebben gemaakt over de 'Sloveense dag'.

Bekend ook dankzij de kurent!

De bezoekers van de 'ambassy-festival', door de gemeente Den Haag georganiseerd voor de presentatie van de hier gevestigde ambassades, gingen ze la te graag op de foto met onze kurent. Bij onze stand, dat de Sloveense ambassade heeft opzet in samenwerking met onze Vereniging, waren allerlei lekkernijen te proven: van kranjska klobasa, potica en het ander gebak, tot wijn, bier en 'zoute' chocola. De kinderen amuseerden zich met kleuren en schminken, de volwassenen waren zeer geïnteresseerd in de beeldige folders met de toeristische info over Slovenië.

De meeste aandacht ging uiteindelijk toch naar de kurent. Waar hij dan opdook trok hij de blikken en de fotocamera's op zich. De angst de kinderen zouden hem eng vinden was overbodig – ze hebben de zachte vacht zelfs gestreeld en geknuffeld met de kurent. Hoe warm het 'van binnen' was weet alleen Breda, die in de rol van kurent nog lang geduldig bleef poseren voor deze internationale publiek.

Voor de foto's met kurent zal in de komende tijd nog genoeg gelegenheid zijn: bij de evenementen van onze Vereniging of zullen zijn klokken U bij een andere gelegenheid verrassen!

Kurent- notri pa Breda Sikkens Turšič (foto K.Dijkstra)

Kurent

Christa van der Meer

Tijdens mijn studie Mode aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag heb ik mijn kans gegrepen onderzoek te doen naar een folklore kostuum waar ik verliefd op was geworden: De Kurent.

De Kurenti-kostuums worden gedragen in Ptuj tijdens het jaarlijkse Kurentovanje met als doel de winter weg te jagen. Het tiendaagse feest staat in teken van de lente en vruchtbaarheid. Voor mij is dit direct verbonden met de jongensachtige charme van deze wilde figuren in hun schapehuiden en gevaarlijk uitzierende knuppels. Ze lijken niet alleen bezig met het weggagen van de kou, maar ook met het jagen op vrouwen. Traditioneel mogen de kostuums alleen gedragen worden door ongehuwde mannen. Zij mogen als Kurent met elk meisje of vrouw dansen - de dames mogen niet weigeren- waarbij de dans pas afgelopen is als zij de Kurent een gift hebben aangeboden. Dit is volgens traditie een zakdoek, maar tegenwoordig wordt er ook wel eens ondergoed gegeven, die als toffees aan hun knuppels en riemen hangen. Deze bad-boys zijn tegelijkertijd prachtig versierd met linten en bloemen.

De liefde die het volk van Ptuj voor deze wilde traditie hebben is volkomen begrijpelijk. De indrukwekkende beesten die elk jaar dansend door de met sneeuw bedekte straten de lente aan komen kondigen is een sprookjesachtig beeld. En een droom voor elke modeontwerper. Met deze bron van inspiratie heb ik een collectie ontworpen die de Kurent verbindt met de hedendaagse mode. De zes outfits vertegenwoordigen de ontdeugende energie van de jonge mannen uit Ptuj.

Het is een eer dat de replica die ik tijdens mijn onderzoek gemaakt heb gebruikt wordt door Vereniging vrienden van Slovenië.

Christa van der Meer

www.christavandermeer.com

Kurent

Christa van der Meer, vertaling Mojca Nodelijk Gustin

Ko sem študirala modo na Kraljevski akademiji v Haag-u sem pograbila priložnost in raziskovala folklorni kostum v katerega sem se zaljubila: kurent.

Kostumi kurenta se nosijo v Ptuj v času vsakoletnega pustovanja,

imenovanega kurentovanje, katerega namen je pregnati zimo. Desetdnevo praznovanje je v znamenju pomladi in plodovitosti. Zame osebno je to direktno povezano z mladoletnim čarom teh divjih figur v ovčjih kožuhih in navidezno nevarnih gorjačah. Ne samo, da preganjanjo mraz, lovijo tudi ženske. Tradicionalno lahko kostum oblečejo le neporočeni moški. Oblečeni kot kurent lahko plešejo s vsako žensko ali dekletom - le te plesa ne smejo zavrniti - ples pa je končan šele, ko ženske kurentu podarijo dar. Tradicionalno je to robček, a v današnjem času se daruje tudi spodnje perilo, le ti pa so kot trofeje obešeni na gorjačah in za pasom. Ti 'bad boys' so tudi okrašeni z raznobarnimi trakovi in cvetlicami.

Ljubezen, ki jo Ptujčani gojijo do te tradicije, je več kot razumljiva. Te imponantne živali, ki vsako leto plešejo po zasneženih ulicah naznanjajo pomlad, delujejo pravljичno in čarobno, sanje vsakega modnega kreatorja.

Ta vir mi je bil navdih za kolekcijo, ki kurenta poveže z dandanašnje modo. Vseh šest kreacij predstavlja navihano/nabrito energijo mladeničev iz Ptuja.

V čast mi je, da je replika, ki sem jo naredila v času študija, sedaj v lasti Združenja prijateljev Slovenije.

Christa van der Meer

www.christavandermeer.com

Sodobni kurent - hedendaagse kurent volgens Christa

Malčki na Nizozemskem

Metka Dijkstra Murko

Naslov tega članka smo si izposodili pri istoimenski skupini na facebooku. Naši 'Slovenci na Nizozemskem', ki šteje že prek 1.100 članov, 'so dobili mlade'. Pri 'malčkih' si mamice in atki izmenjujejo nasvete in koristne podatke. Kot so na primere vabila na različne prireditve...

Slovenske urice poslej tudi v Rijswijku

Na veleposlaništvu v Haagu je ob petkih slovenska šola za osnovnošolske otroke in skupina za odrasle. Za najmanjše so zadnji dve leti Slovenske urice v bližini Utrechta. Ta dobro obiskana mesečna srečanja z velikim navdušenjem pripravlja in vodi Natalija Bratič. Sedaj so se podjetne mamice iz Haaga in okolice povezale in poslej organizirajo Slovenske urice tudi v Rijswijku (na meji s Haagom). Pod vodstvom Špele Božnar se otroci igrajo, pečejo in rajajo po slovensko. Starši med tem 'kako rečejo', tako se je rodila pobuda za izmenjavo slovenskih slikanic.

Več informacij na spletni strani veleposlaništva in na facebook-u seveda!

Miklavž pri slovenskih otrocih v Rijswijku

(foto K.Dijkstra)

Nizozemci navdušeno praznujejo 'Sinterklaas' in se navadno zelo čudijo, ko slišijo, da tudi drugod poznamo sv. Miklavža in njegovo navado obdarovati pridne otroke. Letos se je dobri svetnik prvič posebej spomnil na

otroke, ki so se v soboto, 7. decembra, zbrali pri slovenski maši v Rijswijku.

Tokrat so še posebno dejavno sodelovali: z risbicami in petjem, ki so ga pospremili z različnimi instrumenti. Ker se je dobri svetnik po svojem godu sicer že vrnil domov, je zanje pustil pismo z dobrimi nauki in veliko vrečo s tradicionalnimi slovenskimi sladkarijami. Kot na Gasparijevih razglednicah so v licnih paketkih našli orehe, lešnike, jabolka in medenjake. Hvala svetemu Miklavžu in angelčkom, ki so mu pomagali pri pripravah!

Kleintjes is Nederland

Metka Dijkstra Murko

De titel van dit stukje is geleend van de gelijknamige facebook-groep. Onze 'Slovenci na Nizozemskem', deze groep telt al meer dan 1.100 leden, 'kreeg jongeren'. Bij de 'kleintjes' wisselen jonge ouders adviezen en nuttige informatie. Zoals bijvoorbeeld de uitnodigingen voor diverse evenementen...

'Sloveense uurtjes' voortaan ook in Rijswijk

(foto K.Dijkstra)

Op de ambassade in Den Haag is er vrijdagmiddags Sloveense les voor de basisschoolkinderen en hierna nog een groep voor de volwassenen. De kleintjes kunnen de laatste twee jaar terecht bij de 'Sloveense uurtjes' in de beurt van Utrecht. Deze goed bezochte ontmoetingen worden met veel enthousiasme door Natalija Bratic voorbereid en geleid.

Nu hebben zich ondernemende moedertjes uit Den Haag en omstreken met elkaar verbonden en voortaan zijn er ook 'Sloveense uurtjes' in Rijswijk (aan de grens met Den Haag). Onder de leiding van Spela Boznar spelen de kinderen, zingen en dansen in het Sloveens. De ouders hebben de tijd om bij te kletsen, zo is nu het idee ontstaan om de Sloveense boekjes onder elkaar uit te wisselen.

Meer info is te vinden op de website van de ambassade en op facebook natuurlijk!

Sinterklaas bij de Sloveense kinderen in Rijswijk

De Nederlanders vieren uitbundig Sinterklaas en zijn meestal heel verbaasd als ze horen dat ook elders bekend is dat hij lieve kinderen cadeautjes brengt. Dit jaar heeft Miklavz, zoals hij in het Sloveens heet, ook aan de kinderen gedacht, die op zaterdag 7 december jl. naar de Sloveense mis kwamen in Rijswijk.

Deze keer hebben ze bijzonder daadkrachtig meegewerkt: met tekeningen en met zingen en spelen met diverse instrumenten. Omdat de Goedheiligman al terug was naar huis, heeft hij voor hen een brief vol goede adviezen achtergelaten en een grote zak met traditionele Sloveense lekkernijen. Zoals op de

oude schilderijen (van Maksim Gaspari, te vinden op internet) hebben ze in schattige pakketjes onder andere walnoten, hazelnoten, appeltjes en honingkoekjes gevonden. Dank u Sinterklaasje en de goede engelen, die hem hielpen bij de voorbereidingen!

Namig - ter info:

Meertalig.nl je nova interaktivna spletna stran za vse, ki jih zanima večjezikovna vzgoja. Na strani najdemo zanesljive informacije, nasvete za večjezično vzgojo in kolumne strokovnjakov.

Meertalig.nl is een (inter)actief centrum voor iedereen die met meertalige kinderen te maken heeft. De site biedt betrouwbare informatie, tips voor meertalig opvoeden en columns van deskundigen.

Slovenska narečja, le kdo bi nas razumel?

Knjižno slovensko:

1. Danes sem si kavo preveč sladkala.
2. Zakaj me kličeš, ko se sprehajam s psom?
3. Si videl, kako se maček sprehaja po strehi?
4. Včeraj se je en starejši gospod vrgel s strehe.

*Po mariborsko:

1. Joj, kak s'n si toti kafe danes fejest pocukrala, čuj.
2. Kaj mi te težiš ko s'n glih s pesom vuni?
3. Glej si ti totoga mačka kak on po strehi hoi.
4. Čuj, včerej se je en stari s strehe dol fukno.

*Ljubljana - japijevski srednješolčki:

1. Dons sm si kofi čist ful pošugrala.
2. Kva me kolaš lih k doga wokam?
3. A si vidu keta kok po rufu klajmba?
4. Učer se je en oldi z rufa skenslu.

*Ljubljana - žabarsko:

1. Dons sm si kavico u ibr preveč cukrala.
2. Kva moriš k psa šetam?
3. A si vidu mačka kva ga pu strehi pleza, mudel, ne prbij!
4. Učer se je en stari s strehe ruknu.

*Po koroško:

1. Matr sn s swadek kafe naredwa.
2. Ka težiš ko sn s paso zuna?
3. As vidu mačko gr u lufto?
4. Učera se je edn s strehe bk spraju.

*Po prekmursko:

1. Gnes san si kavo preveč pocukrala.

2. Zakoj me zovejš glij te gda psa šejtan?
3. Si vido kak se maček šejče gor po streje?
4. Včeraj se je en stare doj s streje vrgo.

***Po prleško:**

1. Gnes sen si kofe vūnta preveč pocukrala.
2. Čūj, ka me zoveš, gli te kda pesa sprehojan?
3. Si vida mačoka, kak se po streji sprehoja?
4. Fčera se en stori s strehe fukna.

***Gorenjsko:**

1. Dons sm s'kofe čist preveč ucukrowa.
2. Zakuga me kličeš lih k psa sprehajam?
3. A s'vidu mačka k pu streh pleza.
4. Učer sej en ta star s strehe fuknu.

***Kraški prevod:**

1. Joj, ma kej je dns tu kafe t'ku sltku!
2. Kej me hnjav's lih ku sm wnh s p'sm!
3. Kej si vidu mačku, ku je šla nan đjro po strjhi?
4. Učjra j an n'wnč skwaču ss strj'he.

***Idrijsko:**

1. Dans sm si kafjee preveč cukrala.
2. Kwa me mona kličeš, ka hlih s kuzla špancirawa.
3. A s' widu, kak se enu mače huar pa striih sprehaje?
4. Učiri se je en stari s strihe ruknu.

*** >Knjižno< zasavsko:**

1. Pizda, kuk sm'm si dons kufea pucukrala.
2. Kuga me zaj'bavaš, ku s'm glih s p'sam uzuni?
3. As vidu, kaku en mačk pu streh špancira?
4. Mat kurba, učjiri sej en tast'r k'r s strehe fuknu!

De vereniging is opgericht op 7 juli 1991 en is een zelfstandige en onafhankelijke landelijke organisatie, die zich ten doel stelt met name op cultureel, economisch en maatschappelijk gebied de samenwerking tussen Nederland en Slovenie. De vereniging beschouwd zichzelf als de geeigende plaats voor ontmoeting tussen Nederlanders en Slovenen en wil voorts in het bijzonder een ontmoetingsplaats voor de Slovenen in Nederland zijn. (uit artikel 2 van de Statuten)

Odbor - Bestuur

predsednik en blagajnik - voorzitter en penningmeester

Mojca Nodelijk Guštin

Margrietsraat 1

4566 AN Heikant

tel: 0114 313 649

e-mail: mojca@vrienden-van-slovenie.nl

tajnik- secretaris

Metka Dijkstra Murko

E mail: metka@vrienden-van-slovenie.nl

člani -leden:

Uroš Malnaršič

e-mail: uros.malnarsic@gmail.com

Joere Nodelijk

e-mail: joere.nodelijk@outlook.com

Peter van Leeuwen

e mail: pvanleeuwen@gmx.net

spletna stran/website: www.vrienden-van-slovenie.nl

info: odbor@vrienden-van-slovenie.nl

facebook:

- Združenje prijateljev Slovenije, Nizozemska/Vrienden van Slovenie
- Slovenci na Nizozemskem
- Slovenski malcki na Nizozemskem

Triglav

Tamar - Jalovec